

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
RT I 1999, 23, 349

Krediidiasutuste seadus

Vastu võetud 09.02.1999

Välja kuulutatud
Vabariigi Presidendi 2. märtsi 1999. aotsusega nr 519

1. peatükk

ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse ülesanne

Käesolev seadus sätestab krediidiasutuse asutamise, tegevuse jalõpetamise õiguslikud alused, samutikrediidiasutuste üle järelevalve teostamise põhimõtted ja õiguslikud alused.

§ 2. Seaduse kohaldamine

(1) Käesolevat seadust kohaldatakse kõigile Eestis asutatavatele jategutsevatele krediidiasutustele, samutinende tütaretttevõtjatele, filiaalidele ja esindustele.

(2) Seadust kohaldatakse ka Eesti krediidiasutuste tütaretttevõtjatele, filiaalidele ja esindustele välismaal, kui asukohamaa seadus ei näe ette teisiti, samuti välismaiste krediidiasutustetütaretttevõtjatele, filiaalidele ning esindustele Eestis, kui Eesti välislepingud ei sätesta teisiti.

(3) Krediidiasutusena ei käsitata Eesti Panka.

§ 3. Krediidiasutuse mõiste

(1) Krediidiasutus on äriühing, mille peamiseks ja püsivakstegevuseks on avalikkuselt rahaliste hoiusteja muude tagasimakstavate vahendite kaasamine ning oma arvel ja nimel laenude andminevõi muu finantseerimine.

(2) Krediidiasutus võib tegutseda aktsiaseltsi või ühistuna jatemale kohaldatakse aktsiaseltsi või hoiu-laenuühistu kohta sätestatud, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

§ 4. Avalikkuselt hoiuste kaasamine

(1) Õigus avalikkuselt raha hoiustamiseks vastu võtta võitagasimaksmisele kuuluvaid rahalisi vahendeidmuul viisil kaasata ja püsiva tegevusena neid investeerida või kasutada oma arvel ja nimel laenude andmiseks ainult krediidiasutustel.

(2) Käesoleva seaduse tähenduses loetakse avalikkuselt kaasatuikshoiused või teised tagasimakstavarahalised vahendid, kui ettepanek raha hoiustamiseks või tagasimaksmisele kuuluvaterahaliste vahendite muulviisil kaasamiseks on tehtud eelnevalt kindlaks määramata isikute ringile.

(3) Avalikkuse all mõistetakse käesolevas seaduses eelnevalt kindlaks määramata isikute ringi.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatu ei laieneavalikkuselt raha hoiustamiseks vastuvõtmisele võitagasimakstavate vahendite muul viisil kaasamisele, kui seda tehakse:

1) Vabariigi Valitsuse poolt;

2) kohalike omavalitsuste poolt;

3) rahvusvaheliste organisatsioonide või muude rahvusvahelisteavalik-õiguslike institutsioonidepoolt, mille liikmeks on Eesti Vabariik või Euroopa Liidu liikmesriik;

4) juriidiliste isikute poolt, kelle tegevus avalikkuselt raha kaasamiselnig selle paigutamiselon ammendavalt reguleeritud õigusaktidega ning kelle tegevuse üle nimetatudvaldkondades onhoiustajate ja investorite kaitse eesmärgil õigusaktidega kehtestatud riiklikjärelevalve.

§ 5. Finantseerimisasutus

Finantseerimisasutus on käesoleva seaduse mõistes äriühing, mis ei ole krediidiasutus, kuid millepeamiseks ja püsivaks tegevuseks on osaluste omandamine ning ühe võimitme käesoleva seaduse § 6 lõike 1 punktides 2--14 loetletud tehingu tegemine.

§ 6. Krediidiasutustele lubatud tehingud ja toimingud

(1) Krediidiasutustele on lubatud järgmised tehingud ja toimingud:

1) hoiustamistehingud avalikkuselt hoiuste ja muude tagasimakstavaterahaliste vahenditekaasamiseks;

2) laenutehingud;

3) liisingutehingud;

4) arveldustehingud;

5) mittesularahaliste maksevahendite emiteerimine ja teenindamine;

6) tagatis- ja garantiitehingud ning muud bilansivälise kohustustegaseotud tehingud;

7) tehingud nii oma arvel kui klientide nimel

-- välisvaluutaga,

-- finantsfutuuri- ja -optioonidega,

-- vahetuskursi- ja intressiinstrumentidega,

-- turukõlblike väärtpaberitega,

-- muude rahaturu instrumentidega;

8) väärtpaberite emiteerimise ja müügiga seotudteenuste osutamine;

9) klientide nõustamine investeerimisalastes ja majandustegevustpuudutavates küsimustes jaäriühingute ühinemise, jagunemise või omandamisega seotudteenuste osutamine;

10) rahamaakleri tegevus;

11) vara valitsemine;

12) väärtpaberite hoidmine;

13) krediidinfo teenuste osutamine;

14) depootehingud;

15) muud tehingud, mis on sisult sarnased punktides 1--14 loetletudtehingutega.

(2) Krediidiasutused võivad teha muid käesoleva paragrahvilõikes 1 loetlemata tehinguid ja toiminguid, kui need abistavad või täiendavad vahetult põhitegevust. Nimetatudtehingute ja toimingute tegemiseks võibkrediidiasutus asutada või omandada abiettevõtja.

(3) Krediidiasutuse abiettevõtja (edaspidi *abiettevõtja*) on käesoleva seaduse mõistes äriühing, millepeamiseks ja püsivaks tegevuseks on kinnisvara valitsemine, infotehnoloogiaalasteteenuste osutamine või mõnimuu selline tegevus, mis abistab või täiendab ühe või mitmekrediidiasutuse põhitegevust.

§ 7. Emaettevõtja ja tütarettevõtja

(1) Emaettevõtja on käesoleva seaduse mõistes:

1) äriühing, millele kuulub rohkem kui pool teiseäriühingu (tütarettevõtja) aktsiakapitalist (osakapitalist) või aktsiatega (osadega) määratud häälte arvust;

2) äriühing, mis on aktsionär või osanik teisesäriühingus (tütarettevõtjas) ning millel ontütarettevõtja juhatuse või nõukogu liikmeteenamuse määramise või tagasikutsumise õigus;

- 3) äriühing, millel on võimalik teiseäriühingu (tütarettevõtja) juhtimist oluliselt mõjutatud olenevalt nimetatud äriühingu põhikirjast või temaga sõlmitud lepingust;
- 4) äriühing, mis on aktsionär või osanik teiseäriühingus (tütarettevõtjas), mille juhatuse võinõukogu liikmete enamus on määratud emaettevõtja poolt ainult hääleõiguse kasutamise teel ning tingimusel, et nimetatud liikmed on ametis olnud kogu eelnenud ja jooksva majandusaastakel ning ühelgi teisel äriühingul ei ole nimetatud tütarettevõtja suhtes käesoleva lõike punktides 1--3 loetletud emaettevõtja õigusi;
- 5) äriühing, mis on aktsionär või osanik teiseäriühingus (tütarettevõtjas), mille aktsiate võiosadega määratud hääleteenamust kontrollib emaettevõtja teiste aktsionäride või osanikega sõlmitud lepingu alusel.
- (2) Eesti Panga Pangainspektsioonil (edaspidi *Pangainspektsioon*) on õigus emaettevõtjaks lugeda ka äriühingut, kes omab muul viisil tegelikku ja valitsevat mõju teiseäriühingu (tütarettevõtja) üle.
- (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud emaettevõtja tütarettevõtjate tütarettevõtjaid käsitatakse sama emaettevõtja tütarettevõtjatena.
- (4) Märkimisväärne seos käesoleva seaduse mõistes on seotus kahe või enama isiku vahel:
- 1) ema- ja tütarettevõtjana vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetele 1--3;
 - 2) kui isik omab vähemalt 20 protsenti äriühingu aktsia- või osakapitalist või aktsiate võiosadega määratud häälest;
 - 3) kui isikud on kontrollitavad ühe ja sama isiku poolt.

§ 8. Finantsvaldusettevõtja jasegavaldusettevõtja

- (1) Finantsvaldusettevõtja on finantseerimisasutus, kelle tütarettevõtjatest vähemalt üks on krediitiasutusja ülejäänud tütarettevõtjad või enamik neist on kas krediidi- või finantseerimisasutused või abiettevõtjad.
- (2) Segavaldusettevõtja on emaettevõtja, kes ei ole finantsvaldusettevõtja ega krediitiasutus, kuid kelle tütarettevõtjatest vähemalt üks on krediitiasutus.

§ 9. Krediitiasutuse konsolideerimisgrupp

- (1) Krediitiasutuse konsolideerimisgrupi moodustavad emaettevõtja, selletütarettevõtja, kes on krediitiasutus, finantseerimisasutus või abiettevõtja, ning krediidi- või finantseerimisasutus, mille aktsia- või osakapitalist või häälest konsolideerimisgruppi kuuluv krediitiasutus omab vähemalt 20 protsenti.
- (2) Krediitiasutuse konsolideerimisgrupi emaettevõtjaks võib olla krediitiasutus, finantsvaldusettevõtja või segavaldusettevõtja.
- (3) Kui emaettevõtja ei ole krediitiasutus, peab krediitiasutuse konsolideerimisgrupi moodustumiseks vähemalt üks tütarettevõtja olema krediitiasutus.
- (4) Pangainspektsiooni nõusolekul ei arvata krediitiasutuse konsolideerimisgruppi ettevõtjat, mille bilansimaht on väiksem kui 10 miljonit eurot Eesti Panga kursi järgivõti 1 protsent emaettevõtja bilansimahust. Kui mitu ettevõtjat, kes vastavad eelnimetatud kriteeriumile, koos omavad piisavat mõju konsolideerimisgrupi finantsmajanduslikule olukorrale, tuleb need arvata krediitiasutuse konsolideerimisgruppi.
- (5) Pangainspektsiooni nõusolekul ei arvata krediitiasutuse konsolideerimisgruppi ettevõtjat, mille konsolideerimisgruppi arvamine moonutaks Pangainspektsiooni arvamuse kohaselt krediitiasutuse konsolideerimisgrupi tegelikku finantsmajanduslikku olukorda.

§ 10. Hääleõiguse arvestamise kord

- (1) Hääleõiguse arvestamisel äriühingus loetakse isikule kuuluvaks alljärgnevad hääled:
- 1) isikule kuuluvate osade või aktsiatega määratud hääled;
 - 2) isiku poolt kontrollitavale äriühingule kuuluvate osade või aktsiatega määratud hääled;
 - 3) osade või aktsiatega määratud hääled, mis kuuluvad kolmandale isikule, kellega isiku pooltsõlmitud kirjalik kokkulepe kohustab pooli kooskõlastatud hääletamise teel rakendama äriühingu juhtimisel ühtset poliitikat;
 - 4) osade või aktsiatega määratud hääled, mis kuuluvad kolmandale isikule, kuid mis on isikuvõti tema poolt kontrollitava äriühingu ja kolmanda isiku pooltsõlmitud kirjaliku kokkuleppe alusel loovutatud ajutiselt isikule.

(2) Käesoleva seaduse tähenduses on kontrollitavaksäriühinguks äriühing, milles isik:

1) omab pool või rohkem kui pool häälest või

2) omab õigust nimetada ja tagasi kutsuda äriühingunõukogu või juhatuse liikmete enamust, olles ise sama äriühingu aktsionär või osanik või

3) olles ise äriühingu aktsionär või osanik, käsutab rohkem kui pooli aktsionäride või osanikehäälest vastavalt teiste aktsionäride või osanikega sõlmitud kokkuleppele või

4) omab Pangainspektsiooni arvamuse kohaselt muul viisil tegelikku javalitsevat mõju.

§ 11. Krediidasutuse filiaal ja esindus

(1) Krediidasutuse filiaal on käesoleva seaduse mõisteskrediidasutuse äriregistrisse kantud aadressisterineval aadressil asuv juriidilise isiku õigusteta struktuuriüksus, kus tehakse ühte või mitut krediidasutusele lubatud tehingut ja toimingut ning mis tegutseb põhimääruse alusel.

(2) Krediidasutuse filiaali tegevust reguleeritakse filiaalipõhimäärusega, mille kinnitab krediidasutuse juhatas.

(3) Krediidasutuse esindus on käesoleva seaduse mõisteskrediidasutuse asukohast eraldi asetsev struktuuriüksus, mille tegevuse eesmärgiks on krediidasutuse esindamine ja temahuvide kaitsmine teataval territooriumil.

(4) Krediidasutuse esindusel on äritegevus keelatud.

§ 12. Krediidasutuse ärinimi ja selles sõna «pank» kasutamine

(1) Aktsiaseltsina asutatud krediidasutus on kohustatud kasutama oma ärinimes sõna «pank», ühistunaasutatud krediidasutus sõna «ühistupank».

(2) Sõna «pank» või «ühistupank» või selle tuletisi ja võõrkeelseid vasteid võib oma ärinimes kasutada ainult krediidasutus.

(3) Krediidasutuse filiaal võib lisada krediidasutuse ärinimele filiaali asukoha haldusüksuse või muukohanime.

(4) Välismaa krediidasutus võib tegutseda Eestis oma asukohamaal registreeritud ärinime all, kui see on selgesti eristatav teistest Eestis äriregistrisse kantud ärinimedest. Kui on oht, et ärinimi ei ole selgesti eristatav teistest Eestis tegutseva krediidasutuse ärinimest, on Pangainspektsioonil õigus nõuda sellisele ärinimele täiendilistamist.

(5) Krediidasutuse ärinimi ei või tekitada arvamust, et tegemist on mõne teise krediidasutuse või mõneriigi keskpangaga.

(6) Käesoleva paragrahvi lõiked 1 ja 2 ei laiene juhtumitele, mil on ilmne, et tegemist ei ole krediidasutusega.

2. peatükk

KREDIIDIASUTUSE TEGEVUSLUBA

§ 13. Tegevusloa taotlemine

(1) Isik, kes soovib asutada krediidasutust, on kohustatud kirjalikult taotlema Eesti Pangalt krediidasutuse tegevusluba.

(2) Tegevusloa saamise taotlus esitatakse Pangainspektsioonile. Taotlusele lisatakse:

1) krediidasutuse notariaalne asutamisleping;

2) krediidasutuse põhikiri;

3) krediidasutuse äriplaan koos kavandatava tegevuse täpse kirjeldusega;

4) krediidasutuse organisatsioonilise struktuuri kirjeldus;

5) raamatupidamise sise-eeskirja projekt ja andmed kasutatavate infosüsteemide kohta;

6) krediidasutuse juhtide, sisekontrolli osakonna juhataja või revisjonikomisjoni esimehekandidaatide usaldusväärsus ja käesoleva seaduse nõuetele vastavust tõendavad dokumendid;

7) aktsionäride või liikmete nimekiri andmetega nende poolt mandatavate aktsiate ja häältearvu kohta või tasutud osamaksu kohta;

8) aktsionäriks või liikmeks oleva füüsilise isikuvaranduslikku seisu tõendavad dokumendid kolme viimase aasta kohta, kui tema osa ületab 2 protsenti krediidasutuse aktsia- või osakapitalist või häälte arvust;

9) aktsionäriks või liikmeks oleva juriidilise isikupõhikiri ning viimase kolme majandusaastaruanded koos audiitori järeldusotsustega ja aktsionäride või osanikenimekiri koos andmetega nendeosa kohta vastava äriühingu kapitalis, kui juriidilise isiku osa ületab 5 protsenti krediidasutuse aktsia- või osakapitalist või häälte arvust;

10) andmed audiitori kohta;

11) dokument, millega krediidasutus võtab kohustuse tasuda Hoiuste Tagamise Fondi seaduses (RT I 1998, 40, 612) ettenähtud ühekordne makse;

12) aktsia- või osakapitali olemasolu tõendav dokument;

13) sisekontrolli osakonna põhimääruse projekt;

14) krediidasutuse juhtide ja töötajate tegevust reguleerivadsise-eeskirjad ja protseduurireeglid vastavalt käesoleva seaduse § 63 nõuetele;

15) juhatuse liikmete kinnituskiri käesoleva paragrahvi kohaselt esitatud dokumentidessisalduvate andmete õigsuse kohta.

(3) Ühistupanga tegevusloa saamiseks tuleb lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud dokumentidele ja andmetele esitada:

1) asutamiskoosoleku protokoll koos koosolekust osavõtnud liikmete nimekirjaga;

2) revisjonikomisjoni liikmete kohta dokumendid, mis kinnitavad nende isikute usaldusväärust ja vastavust käesoleva seaduse nõuetele.

(4) Kui krediidasutuse asutamisel soovitakse omandada olulist osalust, tuleb esitada lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud dokumentidele ka käesoleva seaduse §-s 30 nimetatud dokumendid.

(5) Asutataval krediidasutusel peavad olema kavandatavate tehingute jatoimingute tegemiseks klienditeenuste osutamise ja turvalisuse nõuetele vastavad ruumid, vajalikud tehnilised, info- ja muud tehnoloogilised vahendid ja süsteemid, turvasüsteemid, kontrollimehhanismid ja -süsteemid.

(6) Pangainspeksioon võib nõuda käesoleva paragrahvi lõigetes 2--5 loetletud tõendite, dokumentide ja vahendite täpsustamiseks ja kontrollimiseks täiendavaid dokumente ja informatsiooni ning teostada kohapealset kontrolli.

(7) Tegevusloa taotlemise korra ja esitatavate dokumentide loeteluvastavalt seadusele kehtestab Eesti Pank.

§ 14. Tegevusloa andmine

(1) Eesti Pank annab krediidasutusele tegevusloa, kui:

1) asutatava krediidasutuse aktsia- või osakapital, mis peab olema ekvivalentne vähemalt 5 miljoni euroga vastavalt Eesti Panga kursile, on täielikult rahas sisse makstud;

2) asutajad on kohustunud tasuma Hoiuste Tagamise Fondi seaduses ettenähtud ühekordsemakse;

3) asutatava krediidasutuse juhtide, sisekontrolli osakonna juhataja või revisjonikomisjoni esimehe kandidaadid ja olulist osalust omavad aktsionärid vastavad käesolevas seaduses esitatud nõuetele;

4) asutatava krediidasutuse aktsionäride poolt aktsiate omandamisetingimused või ühistupangaliikmete vastuvõtmise ja väljaarvamise tingimused vastavad seadustele ja krediidasutuse asutamislepingutingimustele;

5) Pangainspeksiooni arvamuse kohaselt on asutatava krediidasutuse äriplaan realiseeritav;

6) asutatava krediidasutuse asukoht on Eestis;

7) asutatava krediidasutuse ja teise isiku vahel olev märkimisväärne seos ei takista Pangainspeksiooni arvamuse kohaselt piisavat järelevalvet;

8) muud käesoleva seaduse § 13 kohaselt nõutavad andmed ja vahendid on kooskõlas käesoleva seadusega.

(2) Otsuse tegevusloa väljaandmise või sellest keeldumise kohta teeb Eesti Pank kolme kuu jooksul, arvates kõigi käesoleva seaduse § 13 alusel nõutavate dokumentide ja andmete esitamisest ning nõuete täitmisest. Otsus tehakse taotlejale teatavaks kirjalikult kümne päeva jooksul otsuse tegemispäevast arvates. Tegevusloa väljastab Pangainspektsoon.

§ 15. Tegevusloa andmisest keeldumine

(1) Eesti Pank keeldub tegevusloa andmisest, kui:

- 1) ei ole täidetud käesoleva seaduse §-s 14 sätestatud tingimused või
 - 2) taotleja ei ole esitanud tähtaegselt või on keeldunud esitamast Pangainspektsoonile käesoleva seaduse §-s 13 või Pangainspektsooni poolt nõutud andmeid, dokumente või informatsiooni või
 - 3) taotleja on esitanud eksitavaid, tegelikkusele mittevastavaid andmeid või võltsitud dokumente.
- (2) Tegevusloa andmisest keeldumise motiveeritud otsus saadetakse viivitamatult taotlejale.
- (3) Tegevusloa andmisest keeldumise otsuse võib vaidlustada kohtuskümne päeva jooksul selle otsuse kättesaamise päevast arvates.

§ 16. Tegevusloa lõppemine

Tegevusluba lõpeb:

- 1) krediidiasutuse ühinemise korral käesoleva seaduse § 65 lõike 2 alusel -- uue krediidiasutuse äriregistrisse kandmisega;
- 2) krediidiasutuse ühinemise korral käesoleva seaduse § 65 lõike 3 alusel -- ühinemise kandeäriregistrisse kandmisega;
- 3) krediidiasutuse vabatahtliku lõpetamise korral -- Eesti Pangalt vabatahtlikuks lõpetamiseks loa saamisega;
- 4) tegevusloa tühistamise korral -- tegevusloa tühistamisega;
- 5) krediidiasutuse pankroti korral -- pankrotimenetluse algatamisega Eesti Panga avaldusealusel.

§ 17. Tegevusloa tühistamine

Eesti Pank võib tegevusloa tühistada, kui:

- 1) krediidiasutus ei ole alustanud tegevust kuue kuu jooksul, alatestegevusloa väljaandmisest, või krediidiasutuse asutajad on oma tegevuse või tegevusetusega näidanud, et krediidiasutus ei suuda tegevust alustada kuue kuu jooksul, alates tegevusloa väljaandmisest, või krediidiasutuse tegevus on peatunud kauemaks kui kuueks kuuks või
- 2) krediidiasutus rikub käesoleva seadusega või selle alusel kehtestatud usaldatavusnormatiive ja normatiividega nõutud taset ei ole taastatud Pangainspektsooni ettekirjutuses määratud tähtajaks või
- 3) Pangainspektsoon on kindlaks teinud, et tegevusloa taotlemisel on esitatud eksitavaid, tegelikkusele mittevastavaid andmeid või võltsitud dokumente või
- 4) mõni krediidiasutuse juht või olulist osalust omavaktsionär ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele ning krediidiasutus ei ole Pangainspektsooni vastavasisulist ettekirjutust selles määratud tähtajaks täitnud või
- 5) krediidiasutus ei vasta tingimustele, mis olid tegevusloa väljaandmise aluseks või
- 6) krediidiasutus rikub õigusaktidega kehtestatud rahapesutõkestamise korda või
- 7) krediidiasutus esitab eksitavaid, tegelikkusele mittevastavaid andmeid või võltsitud dokumente või on korduvalt olulisel määral rikkunud käesolevat seadust või raamatupidamise seadust (RT I 1994, 48, 790; 1995, 26--28, 355; 92, 1604; 1996, 40, 773; 42, 811; 49, 953; 1998, 59, 941) või
- 8) krediidiasutus kuulub konsolideerimisgruppi, mille struktuur ei võimalda saada konsolideeritud järelevalveks vajalikku informatsiooni või krediidiasutusega samasse konsolideerimisgruppi kuuluv äriühing tegutseb välisriigi õigusaktidealusel, mis takistab piisava järelevalve teostamist või
- 9) krediidiasutuse ja muu isiku vahel olev märkimisväärne seos takistab piisava järelevalveteostamist või
- 10) krediidiasutus teeb tehinguid või toiminguid, mis väljuvad käesoleva seaduse ja krediidiasutuse põhikirjaga piiritletud tegevuse raamidest või

11) krediidasutuse tegevus kahjustab oluliselt hoiustajate võimuude klientide huve, takistab raharinglust või raha- või kapitalituru toimimist või

12) krediidasutus ei ole korduvalt tähtaegselt tasunud Hoiuste Tagamise Fondi kohustuslikku osamakset.

§ 18. Tegevusloa tühistamise protseduur

(1) Tegevusloa tühistamise ettepaneku esitab Pangainspeksioon.

(2) Eesti Pank otsustab tegevusloa tühistamise seitsme päeva jooksulvastava ettepaneku esitamise starvates.

(3) Tegevusloa tühistamise motiveeritud otsus saadetakse viivitamatult krediidasutusele, mille tegevusloa tühistati, samuti teistele Eesti krediidasutustele ja Hoiuste Tagamise Fondile.

(4) Krediidasutuse tegevusloa tühistamisest teatatakse avalikkusele vähemalt ühes üleriigilises levikugapäevalehes ja krediidasutuse asukoha kohalikus ajalehes hiljemalt kolmandal päeval pärast vastava otsuse vastuvõtmist.

(5) Krediidasutuse juhatus võib vaidlustada kohtus tegevusloa tühistamise otsuse kümne päeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

§ 19. Tegevusloa lõppemise tagajärjed

(1) Krediidasutus ei tohi pärast tegevusloa lõppemist tehakäesoleva seaduse §-s 6 nimetatud tehinguid ja toiminguid ning peab lõpetama kõik väljamaksed hoiustajatele, klientidele ja võlausaldajatele, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(2) Tegevusloa lõppemine, välja arvatud käesoleva seaduse § 16 punktides 1 ja 2 nimetatud juhtudel, toob endaga kaasa krediidasutuse lõpetamise käesoleva seaduse 11. peatükis sätestatud korras.

§ 20. Krediidasutuse tütar krediidasutuse, filiaalija esinduse asutamine välisriigis

(1) Kui krediidasutus soovib asutada tütar krediidasutust või filiaal välisriigis või omandada osalust mõnes välisriigi krediidasutuses, mille tagajärjel viimane muutub tematütarettevõtjaks, tuleb esitada Pangainspeksioonile vastava loa saamiseks taotlus järgmistel andmetega:

1) riigi nimetus;

2) tütar krediidasutuse ärinimi ja aadress või filiaal aadress;

3) välisriigi krediidasutuse, milles soovitakse omandada olulist osalust, viimase kolme majandusaasta aruanded;

4) tütar krediidasutuse või filiaali äriplaan koos kavandatava tegevuse üksikasjaliku kirjeldusega, organisatsiooni struktuuri kirjeldus ja suhted asutava krediidasutusega;

5) andmed tütar krediidasutuse juhtide või filiaali juhatajakohta. Nimetatud andmed esitatakse vastavalt käesoleva seaduse § 48 lõike 7 nõuetele. Filiaali juhataja peab vastama käesoleva seadusega juhatuses esimehele esitatud nõuetele;

6) andmed tütar krediidasutuses olulist osalust omavate aktsionäride kohta vastavalt käesoleva seaduse §-s 30 esitatud nõuetele.

(2) Pangainspeksioon võib nõuda käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete täpsustamiseks ja kontrollimiseks täiendavaid dokumente ja informatsiooni.

(3) Pangainspeksioon informeerib välisriigi pangajärelevalve asutust esitatud taotlusest kolme kuu jooksul, arvates taotluse esitamisest, ning kooskõlastab asukohariigi pangajärelevalve asutusega järelevalve teostamise põhimõtted ja vastutuse.

(4) Pangainspeksioon võib keelduda loa andmisest, kui:

1) asutava või omandava või omandatava krediidasutuse finants seisund ei ole piisavalt tugev või

2) asutatava või omandatava tütar krediidasutuse või filiaali organisatsiooni struktuur ei ole kavandatavastegevuseks sobiv või

3) asutatava või omandatava tütar krediidasutuse juhid või filiaali juhataja ei vasta käesoleva seaduse §-de 48, 53, 56 ja 57 nõuetele või

4) välisriigi õigusaktid ei võimalda piisavajärevalve, sealhulgas konsolideeritud järevalve teostamist ning selleks vajaliku informatsiooni saamist.

(5) Loa andmise või sellest keeldumise motiveeritud otsuse edastab Pangainspeksioon krediidasutusele kirjalikult kolme kuu jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse saamisest või käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud lisaandmete esitamisest arvates.

(6) Välisriigis tütar krediidasutust või filiaali omavkrediidasutus on kohustatud Pangainspeksioonile jaasukohariigi pangajärevalve asutusele teatama kõigist käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2, 4 ja 5 loetletud andmete muutmise kavatsustest vähemalt üks kuu enne muudatuste tegemist.

(7) Krediidasutuse esinduse avamisest välisriigis peab informeerima Pangainspeksiooni vähemalt kümme päeva enne esinduse avamist. Vastava informatsiooni esitamise korra ja tingimused kehtestab Eesti Pank.

(8) Eesti krediidasutuste välisriikides asuvate tütar krediidasutuste, filiaalide ja esinduste kohta peab andmekogu Eesti Pank. Selle andmekogu vastutav töötleja on Pangainspeksioon.

§ 21. Välisriigi krediidasutuse tütar krediidasutuse või filiaali asutamine Eestis

(1) Välisriigi krediidasutuse tütar krediidasutuse asutamiseks Eestist tuleb taotleda Eesti Pangalt lubavastavalt käesoleva seaduse §-le 13.

(2) Kui välisriigi krediidasutus soovib omandada osalust mõnes Eesti krediidasutuses, mille tagajärjel viimane muutub tema tütar ettevõtjaks, tuleb esitada Pangainspeksioonile taotlus ning käesoleva seaduse § 13 lõike 2 punktides 3--6 ja 10 ning §-s 30 nõutud andmed ja dokumendid.

(3) Välisriigi krediidasutuse filiaali asutamiseks Eestis on välisriigi krediidasutus kohustatud kirjalikult taotleda Eesti Pangalt loa. Loa taotlus esitatakse Pangainspeksioonile ja sellele lisatakse:

1) asutatava filiaali äriplaani koos kavandatava tegevuse üksikasjaliku kirjeldusega, organisatsioonistruktuuri kirjeldus ja suhted asutava krediidasutusega;

2) filiaali aadress;

3) filiaali juhataja andmed kooskõlas käesoleva seaduse § 48 lõikega 7;

4) käesoleva seaduse § 30 lõikes 2 nõutud andmed ja dokumendid asutavas krediidasutuses olulist osalust omavate aktsionäride kohta;

5) äriseadustiku (RT I 1995, 26--28, 355; 1998, 91--93, 1500; 1999, 10, 155) § 386 lõike 2 punktides 1, 3, 4 ja 5 ettenähtud dokumendid.

(4) Euroopa Liidu liikmesriigis registreeritud krediidasutus peab informeerima Pangainspeksiooni filiaali avamise soovist ja esitama oma asukohamaa pangajärevalve asutuse kaudu käesoleva paragrahvi lõike 3 punktides 1--3 ja lõikes 5 nimetatud andmed. Filiaali äriregistrisekandmisel esitatakse Eesti Panga kinnitusele nimetatud andmete saamise kohta.

(5) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 ja 3 nõutud andmetele tuleb Pangainspeksioonile esitada krediidasutuse asukohamaa pangajärevalve asutuse nõusolek tütar krediidasutuse asutamiseks või omandamiseks või filiaali asutamiseks Eestis ning kinnitus selle kohta, et krediidasutus omab kehtivat tegevusluba või litsentsi, samuti andmed krediidasutuse omavahendite suuruse, kapitali adekvaatsuse ning asukohamaa hoiuste tagamise süsteemi kohta.

(6) Käesolevas paragrahvis nimetatud dokumendid ja andmed tuleb esitada Pangainspeksioonile koos notari poolt tõestatud eestikeelse tõlkega.

(7) Lisaks käesoleva seaduse § 15 lõikes 1 sätestatud võib Eesti Pank keelduda loa andmisest, kui:

1) välisriigi krediidasutuse finants seisund ei ole Pangainspeksiooni arvamuse kohaselt piisavalt tugev või

2) välisriigi krediidasutuse Eesti tütar krediidasutuse või filiaali organisatsiooni struktuur ei vastakavandatava tegevuse sisule või

3) välisriigi krediidasutuse asukohamaa õigusaktid ei kohustateostama või asukohamaa pangajärevalve asutus ei teosta piisavat järevalvet, sealhulgas konsolideeritud järevalvet.

(8) Loa andmise või sellest keeldumise motiveeritud otsus tehakse kolme kuu jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1, 2 või 3 nimetatud taotluse ja kõigi andmete ning dokumentide saamisest arvates. Loa väljastab Pangainspeksioon.

(9) Loa andmisest keeldumise motiveeritud otsus saadetakse viivitamatult taotlejale.

§ 22. Välisriigi krediidasutuse esindus

(1) Kui välisriigi krediidasutus soovib avada Eestis oma esinduse, peabta esitama Pangainspektsoonilekohase informatsiooni koos järgmiste andmete ja dokumentidega:

- 1) asukohamaa pangajärelevalve asutuse kinnitus, et krediidasutuselon kehtiv tegevusluba;
- 2) esinduse tegevuskava;
- 3) esindaja volitusi tõendav volikiri;
- 4) dokument krediidasutuse registreerimise kohta tema asukohamaal(äriregistri väljavõte võiregistreerimistunnistuse ärakiri);
- 5) krediidasutuse põhikiri;
- 6) esinduse asukoht, aadress ja sidevahendite numbrid.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumendid tuleb Pangainspektsoonile esitada koos notaripoolt tõestatud eestikeelse tõlkega.

(3) Välisriikide krediidasutuste esinduste kohta Eestis peab andmekogu Eesti Pank. Selle andmekoguvastutav töötleja on Pangainspektsoon.

3. peatükk

PANK KUI KREDIIDIASUTUS

1. jagu

Panga asutamine ja nõuded põhikirjale

§ 23. Panga asutamise piirang

Panga asutamine ei või toimuda aktsiate avaliku märkimisega.

§ 24. Panga aktsiate eest tasumine

(1) Panga asutamisel võib aktsiate eest tasuda ainult rahas. Eeltoodud piirang ei kehti käesoleva seaduse § 65 lõikes 2 nimetatud juhul.

(2) Rahalised sissemaksed tasutakse asutamisel oleva panga nimele Eesti Pangasavatud kontole.

§ 25. Enne äriregistrisse kandmist tehtud tehingud

Enne panga äriregistrisse kandmist võivad asutajad asutatavapanga nimel teha ainult tehinguid, mis on suunatud asutatava panga organisatsioonilise struktuuri loomisele ja vajalike tehniliste vahendite, turvasüsteemidening tegevusloaga lubatud tehingute tegemiseks vajaliku vara omandamisele või kasutusesaamisele.

§ 26. Panga põhikirjale esitatavad nõuded

Panga põhikirjas peab lisaks äriseadustikus sätestatud andmetele olema toodud käesolevas seaduses käsitletud struktuuriüksuste moodustamise ja nende pädevuse sätestamise kord ning aruandluse põhimõtted.

§ 27. Põhikirja muutmine

(1) Krediidasutus on kohustatud kõik põhikirjamuudatused enne äriregistrisse kandmist esitama Pangainspektsoonile nõusoleku saamiseks.

(2) Krediidasutus on kohustatud põhikirjamuudatuste kohtanõusoleku saamiseks esitama Pangainspektsoonile kümne päeva jooksul, arvates aktsionäride üldkoosoleku otsuse tegemisest, taotluse ja järgmised dokumendid:

- 1) üldkoosoleku otsus põhikirja muutmise kohta;
- 2) üldkoosoleku protokoll;
- 3) põhikirja uus tekst.

(3) Pangainspeksioon keeldub põhikirjamuudatuste kohta nõusolekuandmisest, kui põhikirjamuudatusedei vasta kehtivatele õigusaktidele.

(4) Pangainspeksioon teeb motiveeritud otsuse nõusoleku andmisevõi sellest keeldumise kohta hiljemaltkahe nädala möödumisel, arvates taotluse esitamisest.

(5) Äriregistrile esitatavale avaldusele lisatakse Pangainspeksiooninõusolek krediidasutuse põhikirjamuudatuste kohta.

2. jagu

Panga aktsiad

§ 28. Panga aktsiad ja aktsiaraamatu pidaja

(1) Pangal võivad olla ainult nimelised aktsiad.

(2) Pank võib seaduses sätestatud korras ja Pangainspeksiooninõusolekul välja lasta hääleõiguseta aktsiaid, mis annavad eesõiguse dividendi saamisel ja panga lõpetamisel allesjääva vara jaotamisel (eelisaktsiad).

(3) Eelisaktsiate nimiväärtuste summa ei või olla suurem kui 1/10 aktsiakapitalist.

(4) Pank võib välja lasta nimelisi vahetusvõlakirju, millenimiväärtuste summa ei või olla suurem kui 1/10 aktsiakapitalist.

(5) Panga aktsiad on vabalt võõrandatavad. Panga aktsiatevõõrandamisel ei kohaldata äriseadustiku § 229 lõikes 2 sätestatud aktsionäri ostueesõigust.

(6) Panga aktsiad registreeritakse Eesti Väärtpaberite Keskregistris. Panga aktsiaraamatu pidajaks on Eesti Väärtpaberite Keskregistri registripidaja. Kui mõni aktsionär omandabolulise osaluse pangas, tuleb aktsiaraamatusse kanda olulise osaluse omandamiseks Pangainspeksiooni poolt väljaantud loa number jakuupäev.

§ 29. Oluline osalus

(1) Olulise osalusena käsitatakse käesolevas seaduses sellist osalustäriühingus, mis moodustab äriühinguaktsiakapitalist (osakapitalist) või häälest 10 või enamprotsenti.

(2) Pangas võivad olulist osalust omada isikud, kes on Pangainspeksiooniarvamuse kohaselt võimelised tagama panga kindla ja usaldusväärse juhtimise ning kelle ärisidemed jaomanike struktuur on transparentne egatakista järelevalve teostamist.

§ 30. Olulise osaluse omandamise loa taotlemine

(1) Isik, kes kavatseb omandada olulist osalust pangas või suurendada seda üle 20, 33 või 50 protsendi panga aktsiakapitalist või hääle arvust või kui pank muutub tehingutulemusel tema tüdarettevõtjaks, onkohustatud kirjalikult taotlema Pangainspeksioonilt olulise osaluse omandamise luba.

(2) Olulise osaluse omandamise loa saamiseks tuleb Pangainspeksioonile esitada taotlus, milles näidatakse ära omandatava osaluse suurus. Taotlusele lisatakse:

1) andmed omandaja isiku kohta, sealhulgas dokumendid, mis kinnitavad omandajaks oleva äriühingujuhatuse ja nõukogu liikmete usaldusvärsust ja laitmatut ärialastreputatsiooni;

2) omandajaks oleva äriühingu kolme viimase majandusaastaruanded. Kui viimase majandusaastalõppemisest on möödunud rohkem kui üheksa kuud, esitatakse vahearuanne majandusaasta esimese poolaastakohta;

3) kontserni koosseisu kuuluva äriühingu poolt osaluse omandamisel kontserni struktuuri kirjeldus koosandmetega sinna kuuluvate äriühingute osaluse suuruse kohta ja kontsernimajandusaasta aruanded kolmeviimase majandusaasta kohta;

4) omandajaks oleva füüsilise isiku varanduslikku seisutõendavad dokumendid kolme viimase aasta kohta.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmete jadokumentide esitamise korra ja andmete täpseloetelu kehtestab Eesti Pank.

(4) Pangainspeksioon võib nõuda käesoleva paragrahvi lõikes 2 loetletud dokumentide täpsustamiseks jakontrollimiseks täiendavaid dokumente ja informatsiooni.

(5) Kui olulist osalust soovib omandada välisriigi krediidasutus, kindlustusselts või investeerimisfond, tuleb lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud dokumentidele esitada Pangainspeksioonile

asukohamaajärelevalveasutuse poolt väljastatud tõend selle kohta, et krediidasutus, kindlustusselts või investeerimisfond võib kehtivat tegevusluba või litsentsi ja järgib oma tegevusesusaldatavusnormatiive.

(6) Euroopa Liidu liikmesriigis registreeritud krediidasutus, kindlustusselts või investeerimisfond peab olulise osaluse omandamise soovist informeerima Pangainspektsiooni ja esitamakäesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud dokumendid ja andmed.

(7) Pank on kohustatud viivitamatult informeerima Pangainspektsiooni olulise osaluse omandamise tehingutoimumisest sellest teada saamisel.

§ 31. Olulise osaluse omandamise loa andmise tingimused jatagajärjed

(1) Pangainspektsioon võib keelduda loa andmisest olulise osaluse omandamiseks või suurendamiseks, kui:

1) olulise osaluse omandamine või suurendamine võib oluliselt piirata konkurentsivabadust pangandusturul või

2) olulise osaluse omandamine ei ole kooskõlas krediidasutuse kindla ja usaldusväärse juhtimisepõhimõtete ja

3) omandajal või osaluse suurendajal puudub laitmatu äriala reputatsioon või ta ei vasta käesolevaseaduse § 29 lõikes 2 sätestatud nõuetele või

4) Pangainspektsioon on seisukohal, et taotleja finantsseisund ei ole piisavalt tugev või taotlejaraamatupidamise aruanded ei võimalda Pangainspektsiooni arvamusel kohaselt õigesti hinnata taotleja finantsseisundit või

5) taotleja ei ole esitanud tähtaegselt või on keeldunud esitamast Pangainspektsioonile käesolevaseadusega ettenähtud või Pangainspektsiooni poolt nõutud andmeid, dokumente või informatsiooni.

(2) Pangainspektsioon teatab taotlejale loa andmise või sellest keeldumise otsusest mitte hiljem kui kahe kuu jooksul pärast kõigi käesolevas seaduses nimetatud dokumentide võinende täpsustamiseks ja kontrollimiseks nõutud täiendavate dokumentide ja informatsiooni saamist.

(3) Pangainspektsioon teatab krediidasutuse aktsiaraamatu pidajale olulise osaluse omandamiseks antud loa numbri ja väljaandmise kuupäeva või selle väljaandmisest keeldumise otsuse.

(4) Kui olulise osaluse omandamise või suurendamise tehing on tehtud ilma Pangainspektsiooni loata, ei omanda tehingu teinud isik omandatud aktsiatega kaasnevat hääleõigust ning neid aktsiaid ei arvata üldkoosolekukvoorumisse. Kui aktsiaraamatusse ei ole kantud käesoleva seaduse § 28 lõikes 6 nimetatud andmeid, eeldatakse, et luba ei ole välja antud, kui dokumentidega ei tõendata vastupidist.

(5) Kui ilma Pangainspektsiooni loata tehtud tehinguga omandatud või suurendatud olulist osalust esindavad hääled arvati üldkoosoleku kvoorumisse ja need mõjutasid üldkoosoleku otsuse vastuvõtmist, võib kohus Eesti Panga avalduse alusel tunnistada üldkoosoleku otsuse kehtetuks, kui avaldus on esitatud kolme kuu jooksul üldkoosoleku otsuse vastuvõtmisest arvates.

§ 32. Olulise osaluse omandamise loa tühistamine

(1) Pangainspektsioon võib tühistada olulise osaluse omandamise loa, kui:

1) taotleja on esitanud eksitavaid, tegelikkusele mittevastavaid andmeid või võltsitud dokumente;

2) olulist osalust omava aktsionäri või tema esindaja tegevusohustab oluliselt krediidasutuse kindlat jausaldusväärset juhtimist.

(2) Olulise osaluse omandamise loa tühistamisel kohaldatakse käesoleva seaduse § 31 lõikes 3 ja 4 sätestatut.

(3) Olulise osaluse omandamise loa tühistamisest teatab Pangainspektsioon viivitamatult krediidasutuse aktsiaraamatu pidajale.

§ 33. Olulise osaluse võõrandamine

Isik, kes kavatseb võõrandada aktsiaid ulatuses, millega ta kaotab olulise osaluse pangas, või vähendada oma osalust alla mõne käesoleva seaduse § 30 lõikes 1 toodud piirmäära, on kohustatud enne aktsiate võõrandamist informeerima Pangainspektsiooni võõrandatava osaluse suurusest, sõltumata sellest, kas pank lakkab seejuures olemast teise äriühingu tütar- või sidusettevõtja.

§ 34. Oma aktsiate tagatiseks võtmise ja nende ostmiseks laenu andmise keeld

Laenu andmine oma aktsiate ostmiseks ja oma aktsiate tagatisel on keelatud.

§ 35. Panga aktsiakapital

(1) Panga asutamisel peab tema sisse makstud aktsiakapital olema ekvivalentnevähemalt 5 miljoni eurogavastavalt Eesti Panga kursile.

(2) Panga aktsiakapitalina võib näidata ainult realselt sisse makstudsummasid.

§ 36. Aktsiakapitali suurendamise viisid

(1) Üldkoosoleku otsusega võib panga aktsiakapitali suurendada täiendavate rahaliste sisse maksetega või, sisse makseid tegemata, panga jaotamata kasumi või aapio arvel (fondi emissioon).

(2) Üldkoosoleku otsusel võib panga aktsiakapitali suurendamiseltasuda aktsiate eest mitterahalisesisse maksega:

1) kui aktsiakapitali suurendatakse allutatud laenu lepingust tulenevarahalise nõude ja aktsiateväljalaskehinna tasaarveldamise teel;

2) kui aktsiakapitali suurendatakse vahetusvõlakirjade aktsiateksümbervahetamise teel;

3) kui aktsiakapitali suurendatakse pankade ühinemise käigus.

(3) Panga aktsiakapitali suurendamiseks käesoleva paragrahvilõike 2 punktis 1 märgitud viisil on vajalik Pangainspektsooni luba.

(4) Panga suhtes kohaldatakse ka äriseadustiku §-s 349 sätestatud, kusjuures nõukogu ei või suurendada aktsiakapitali rohkem kui 10 protsenti aktsiakapitalist, mis oli ajal, kui nõukogu sai õiguse suurendada aktsiakapitali.

(5) Pank on kohustatud teatama Pangainspektsoonile aktsiakapitali kavandatavas suurendamise tingimused vähemalt seitse päeva enne vastava otsuse vastuvõtmist.

§ 37. Aktsiakapitali vähendamine

(1) Aktsiakapitali võib vähendada ainult kahjumi katmiseks (aktsiakapitali lihtsustatud vähendamine), kui käesoleva seadusega ei ole sätestatud teisiti. Panga neto-omavahendeid ei tohipärast aktsiakapitali vähendamiseotsuse vastuvõtmist olla vähem, kui on sätestatud käesoleva seaduse § 75 lõikes 4.

(2) Pank on kohustatud kooskõlastama Pangainspektsooniga aktsiakapitali kavandatava vähendamise tingimused enne vastava otsuse vastuvõtmist.

4. peatükk

ÜHISTUPANK KUI KREDIIDIASUTUS

§ 38. Seaduste kohaldamine

Ühistupanga asutamisel, tegutsemisel ja lõpetamisel kohaldatakse hoiu-laenuühistu kohta sätestatud, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

§ 39. Ühistupanga asutamine

(1) Ühistupanga asutamiskoosoleku kokkukutsumise päevaks peab hoiu-laenuühistu seaduse (RT I 1999, 24, 357) § 18 lõikes 1 nimetatud avalduse olema asutajatele esitanud ja sisseastumismaksu tasunud vähemalt 50 isikut.

(2) Ühistupanga asutamisel kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 25 sätestatud.

(3) Ühistupanga asutamisel ei kohaldata hoiu-laenuühistu seaduse §-s 5 ja § 18 lõikes 2 sätestatud.

§ 40. Ühistupanga asutamiskoosoleku pädevus

(1) Lisaks hoiu-laenuühistu seaduses sätestatudle ühistupanga asutamiskoosolek:

1) valib ühistupanga nõukogu liikmed;

2) valib krediidikomitee liikmed ühistupanga põhikirjasettenähtud korras;

3) kehtestab revisjonikomisjoni töökorra.

(2) Asutamiskoosolek võib asutamislepingu sätetest kõrvale kalduda üksnes kõigi sisseastumismaksu tasunud isikute nõusolekul.

§ 41. Ühistupanga asutamine hoiu-laenuühistuteühinemisel

- (1) Ühistupanga võib asutada hoiu-laenuühistuteühinemisel hoiu-laenuühistu seaduses ettenähtud korras.
- (2) Ühistupanga asutajateks on ühinevad hoiu-laenuühistud.
- (3) Ühistupanga asutamisel hoiu-laenuühistute ühinemise teel peab kõiki ühinevaid hoiu-laenuühistuid kontrollima vähemalt üks ühine audiitor, kes vastab käesolevaseaduse § 94 lõikes 1 toodud tingimustele.
- (4) Audiitor koostab ühinemislepingu ja -aruande kontrollimise kohta aruande ja annab oma arvamuse selle kohta, kas asutatava ühistupanga osakapital ja usaldatavusnormatiivide tase vastab käesoleva seaduse ja sellealusel välja antud õigusaktide nõuetele.

§ 42. Ühistupanga põhikirjale esitatavad nõuded

- (1) Ühistupanga põhikirjas peab lisaks hoiu-laenuühistuseaduses sätestatule olema märgitud:
 - 1) ühistupanga organisatsioonilise struktuuri kirjeldus ja struktuuriüksuste moodustamise kord;
 - 2) juhtimisorganite pädevus;
 - 3) organ, mis kehtestab ühistupanga liikmetele laenu andmise korra;
 - 4) aruandluse põhimõtted.
- (2) Põhikirjale kirjutavad alla kõik asutamiskoosolekul osalenud ja põhikirja vastuvõtmise poolt hääletanud liikmed.
- (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatut kohaldatakse ka põhikirja muutmise korral.
- (4) Ühistupangale kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 27 sätestatut.

§ 43. Ühistupanga liikme varaline vastutus

- (1) Ühistupanga liikme vastutus ühistupanga kohustuste eest on piiratud tema osamaksuga.

Kui ühistupanga liige ei ole osamaksu täielikult tasunud, vastutab ta ühistupanga kohustuste eest ka tasumata osamaksu ulatuses.
- (2) Ühistupanga liikmetele ei kohaldata hoiu-laenuühistu seaduse § 21 lõigetes 2 ja 3 sätestatut.

§ 44. Ühistupanga osakapital

- (1) Ühistupanga asutamisel peab tema sissemakstud osakapital olema ekvivalentne vähemalt 5 miljoni eurogavastavalt Eesti Panga kursile.
- (2) Ühistupanga osakapitalina võib näidata ainult reaalselt sissemakstud summasid.

§ 45. Ühistupanga reservkapital

- (1) Ühistupanga kohustuste tagamiseks moodustatakse reservkapital, millesuurus peab olema vähemalt 1/10 osakapitalist, kui põhikirjas ei ole ette nähtud suuremat määra.
- (2) Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist. Kui reservkapital saavutab põhikirjas ettenähtud suuruse, peatatakse reservkapitali suurendamine puhaskasumiarvel.

§ 46. Ühistupanga kasumi jaotamine

- (1) Ühistupanga kasum arvutatakse raamatupidamiseeskirjade järgi ja jaotatakse üldkoosoleku otsusel.
- (2) Üldkoosoleku otsusega ei või juhatuse esitatud kasumi jaotamise ettepanekus liikmetele väljamaksmiseks ettenähtud kasumiosa suurendada.
- (3) Liikmetele ei tohi teha väljamakseid, kui ühistupanga viimasemajandusaasta lõppemisel kinnitatud majandusaasta aruandest ilmneb, et ühistupanga omavahendite summa ei vastakäesolevas seaduses sätestatule.

§ 47. Ühistupanga kahjumi katmine

Ühistupangale ei kohaldata hoiu-laenuühistu seaduse § 26sätteid.

5. peatükk

KREDIIDIASUTUSE JUHTIMINE JA ORGANISATSIOONILINE STRUKTUUR. KREDIIDIASUTUSEJUHTIMISORGANITE LIIKMETELE JA TÖÖTAJATELE ESITATAVAD NÕUDED

§ 48. Krediidiasutuse juhid

- (1) Krediidiasutuse juhtideks loetakse krediidiasutuse nõukogu ja juhatuse liikmeid.
- (2) Krediidiasutuse juhtideks võib valida või määratavaid isikuid, kellel on krediidiasutuse juhtimiseks vajalik haridus, kogemused, kutsealane sobivus ning laitmatu ärialane reputatsioon.
- (3) Krediidiasutuse juhtideks, samuti krediidiasutuse emattevõtjate või sellega samasse konsolideerimisgruppikuuluva äriühingu nõukogu või juhatuse liikmeks on keelatud validavõi määrata isikut, kelle varasem tegevus on kaasa toonud äriühingu pankroti või sundlikvideerimise võitegevusloa tühistamise või kellel on seaduse alusel ära võetud õigus olla ettevõtja või kelle varasem tegevus äriühingu juhina on näidanud, et ta ei ole suuteline korraldama äriühingu juhtimist selliselt, et äriühingu aktsionäride, osanike, liikmete, võlausaldajate ja klientide huvid oleksid küllaldaselt kaitstud või kelle varasem tegevus on näidanud, etta muul mõjuval põhjusel ei olesobiv äriühingut juhtima.
- (4) Krediidiasutuse juhid ja töötajad on kohustatud tegutsema nendetoodatava ettenägelikkuse jakompetentsusega ning vastavalt nende ametikohale esitatavatele nõuetele, lähtudes krediidiasutuse ning selle klientide huvidest.
- (5) Krediidiasutuse juhid ja töötajad on kohustatud seadmakrediidiasutuse ning selle klientide majanduslike huvid kõrgeemale oma isiklikest majanduslikest huvidest.
- (6) Krediidiasutus on kohustatud krediidiasutuse juhtide valimise võimääramise kavatsusest, nendetagasikutamise või tagasikutsumise algatamisest enne volituste tähtajalõppemist teatama ja esitama käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud dokumendid Pangainspektsioonile vähemalt kümme päeva enne selle küsimuse otsustamist. Eeltoodud tähtaega ei kohaldata, kui dokumentide eelnev esitamine ei olemõjuvatel põhjustel võimalik.
- (7) Krediidiasutuse juhtide valimiseks või määramiseks on vajalik isiku kirjalik nõusolek. Koos kirjalik nõusolekuga esitab isik ülevaate oma hariduse, töökogemuse, ettevõtluses osalemise ja tema kohtakaristusregistrisse kantud karistuste kohta ning kinnituse, et tal puuduvad käesolevas seaduses sätestatud asjaolud, mis välistavad õiguse olla krediidiasutuse juht. Isiku usaldusväärsus, tema sobivus ja nõuetele vastavust kinnitavate andmete ja dokumentide esitamise korra kehtestab Eesti Pank.

§ 49. Konkurentsikeeld ning majanduslike huvidedeklareerimine

- (1) Krediidiasutuse nõukogu liige ei või olla teise krediidiasutuse nõukogu, juhatuse või revisjonikomisjoni liige või audiitor, välja arvatud juhul, kui tegemist on samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate äriühingutega või kui krediidiasutus ei ole käsitatav konkureerivatena nende tegutsemisestõttu erinevatel kaubaturgudel.
- (2) Krediidiasutuse juhatuse liige ei või olla:
 - 1) teise äriühingu nõukogu liige, välja arvatud juhul, kui tegemist on samasse konsolideerimisgruppikuuluvate äriühingutega;
 - 2) teise äriühingu juhatuse liige, revisjonikomisjoni liige, audiitor või prokurist.
- (3) Krediidiasutuse juhatuse liige ei või olla töölepingulistessuhetes teiste isikutega. Krediidiasutuse juhatuse liikmel on keelatud sõlmida teiste isikutega lepinguid, mille kohaselt on tema ülesandeks investeerimine, laenu- ja investeerimisprojektide koostamine või vahendamine või muu sarnane tegevus.
- (4) Krediidiasutuse juhid on kohustatud deklareerima oma majanduslikud huvid ja majanduslike huvide konfliktid Eesti Panga poolt kehtestatud tingimustel ja korras.

§ 50. Krediidiasutuse juhi tagasikutsumine

- (1) Pangainspektsioonil on õigus ettekirjutusega nõudakrediidiasutuse juhi tagasikutsumist, kui:
 - 1) Pangainspektsiooni arvamuse kohaselt isik ei vasta krediidiasutuse juhile kehtestatud nõuetele või
 - 2) isik on seoses enda valimise või määramisega esitanud eksitavaid, tegelikkusele mittevastavaid andmeid või võltsitud dokumente või

3) isiku tegevus krediidasutuse juhtimisel on näidanud, et ta ei olesuuteline korraldama krediidasutusejuhtimist selliselt, et hoiustajate, teiste klientide ja võlausaldajate huvid oleksidküllaldaselt kaitstud.

(2) Kui krediidasutus ei ole täielikult või tähtaegselttäitnud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatudetekirjutust, on Eesti Pangal õigus nõuda krediidasutuse juhi tagasikutsumiskohtu poolt.

(3) Tagasikutsutud nõukogu liikme asemele võib uue liikmemäärata kohus Pangainspektsiooni, krediidasutuse juhatus või nõukogu või aktsionäri nõudel. Kohtu poolt määratud nõukogu liikme volitusedkestavad kuni uue nõukogu liikme valimiseni üldkoosoleku poolt.

§ 51. Üldkoosolek

(1) Juhatus kutsub kokku erakorralise üldkoosoleku, kui:

1) krediidasutusel on neto-omavahendeid vähem, kui on ettenähtud käesoleva seaduse § 75 lõikes 4 ningkrediidasutus ei ole Pangainspektsiooni ettekirjutuses määratud tähtjaksneto-omavahendeid nõutavatasemeni suurendanud;

2) seda nõuavad aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatudvähemalt 1/10 aktsiakapitalist, või1/10 liikmetest;

3) seda nõuab nõukogu või audiitor;

4) seda nõuab muu isik, kellele see õigus on antud seadusega.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatudjuhul peab üldkoosolek otsustama:

1) aktsia- või osakapitali suurendamise või muudeabinõude tarvituselevõtmise, et viia krediidasutuseneto-omavahendid vastavusse käesoleva seaduse nõuetega või

2) krediidasutuse ühinemise või

3) krediidasutuse lõpetamise.

(3) Pangale ei rakendata äriseadustiku § 292lõike 1 punktis 1 ja lõikes 3 ning §-s 301sätetatut jaühistupangale ei kohaldata hoiu-laenuühistu seaduse §-s 40sätetatut.

(4) Juhatus või aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatudvähemalt 1/10 aktsiakapitalist, või 1/10 liikmetestvõi Pangainspektsioon võivad nõuda teatud küsimusepäevakorda võtmist. Nõude peab esitama enneaktsionäridele või liikmetele üldkoosoleku kutse saatmist või selleavaldamist.

(5) Juhatus saadab üldkoosoleku toimumise teate Pangainspektsioonilesamas korras kui krediidasutuseaktsionäridele või liikmetele.

§ 52. Krediidasutuse nõukogu

(1) Nõukogu on krediidasutuse juhtimisorgan, mis planeeribkrediidasutuse tegevust, annab juhatusetegevusjuhiseid krediidasutuse juhtimise korraldamisel ja teostab järelevalvetkrediidasutuse tegevuse üle, samutijuhatusetegevuse üle krediidasutuse juhtimisel.

(2) Nõukogu liikmed peavad tagama kontrolli selle üle, et niikrediidasutuse, selle juhatusetegevuse kui töötajatetegevus oleks kooskõlas õigusaktidega ning krediidasutuse juhtimisorganite pooltkehtestatud sise-eeskirjade jamuude reeglite sätetega.

(3) Nõukogu liikmed peavad aru saama krediidasutuse tegevusegakaasnevatest riskidest ning tagamakrediidasutuse juhatusetegevuse poolt riskide kindlaksmääramise, nende suurusejälgimise ning kontrollimise.

(4) Nõukogu pädevusse ja kohustuste hulka kuuluvad:

1) krediidasutuse strateegia ja tegevuse üldpõhimõtetekinnitamine;

2) krediidasutuse üldiste riskijuhtimise põhimõtetekinnitamine;

3) krediidasutuse organisatsioonilise struktuuri põhimõtetekinnitamine;

4) krediidasutuse tegevuse kontrollimiseüldpõhimõtete kinnitamine;

5) sisekontrolli osakonna põhimääruse kinnitamine;

- 6) krediidasutuse juhatuse esimehe ja juhatuse liikmete valimine jatagasikutsumine;
 - 7) krediidasutuse sisekontrolli osakonna juhataja ja juhataja asetäitjaametisse nimetamine ja vabastamine;
 - 8) krediidasutuse eelarve ja investeringute kava kinnitamine;
 - 9) välisriigis filiaalide asutamise ja sulgemise otsustamine;
 - 10) krediidikomitee tegevuse üldpõhimõtete järedevuse kinnitamine;
 - 11) tehingute, mis väljuvad krediidasutuse igapäevasemajandustegevuse raamidest, tegemise otsustamine;
 - 12) juhatuse liikmetega tehingute tegemise otsustamine ja nendestehingutes krediidasutuse esindajamääramine;
 - 13) juhatuse liikme vastu nõude esitamine ja selles nõudeskrediidasutuse esindaja määramine;
 - 14) muude põhikirjaga nõukogu pädevusse antudküsimuste otsustamine.
- (5) Krediidasutustele ei kohaldata äriseadustiku § 317lõikes 1 sätestatud.

§ 53. Nõukogu liikmed

- (1) Nõukogus on viis liiget, kui põhikiri ei näe ette suurematliikmete arvu.
- (2) Lisaks käesoleva seaduse § 48 lõikes 3 sätestatud isikutele ei või nõukogu liikmeks olla krediidasutusejuhatuse liige ega mõni teine krediidasutuse nimel tegutsema volitatud isik, sisekontrollitöötaja, revisjonikomisjoni liige, krediidasutuse audiitor või pankrotivõlgnik. Põhikirjas võib näha ette veel muid isikuid, kes ei või olla nõukogu liikmeks.

§ 54. Nõukogu koosolek

- (1) Nõukogu koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord kolme kuu jooksul.
- (2) Nõukogu koosolek kutsutakse kokku, kui seda nõuabnõukogu liige, juhatuse liige, audiitor, sisekontrolliosakonna juhataja või revisjonikomisjoni esimees või aktsionärid, kelleaktsiad esindavad vähemalt 1/10aktsiakapitalist, või 1/10 liikmetest või muud seaduses ettenähtud isikud. Nõukogu koosoleku kokkukutsumisetaotluses tuleb ära näidata otsustamist vajavad küsimused.
- (3) Audiitor või sisekontrolli osakonna juhataja või revisjonikomisjoni esimees on kohustatud osa võtmanõukogu koosolekust, kui seda nõuab vähemalt üks nõukoguliige.

§ 55. Krediidasutuse juhatus

- (1) Juhatus on krediidasutuse juhtimisorgan, mis juhib selle igapäevastegevust, lähtudes nõukogu pooltkinnitatud strateegiast ning tegevuse üldistest põhimõtetest ning kontrollibkrediidasutuse töötajate igapäevastegevust.
- (2) Juhatus on muu hulgas kohustatud:
 - 1) töötama välja äriplaani nõukogu pooltkinnitatud strateegia elluviimiseks;
 - 2) töötama välja krediidasutuse riskijuhtimisepõhimõtted, lähtudes nõukogu poolt kinnitatud üldistestpõhimõtetest;
 - 3) pidevalt kindlaks määrama ja hindama kõikikrediidasutuse tegevusega kaasnevaid riske ning tagamanende suuruse jälgimise ning kontrollimise;
 - 4) kujundama krediidasutuse organisatsioonilise struktuuripõhikirjas sätestatud põhimõtete alusel ningkinnitama krediidasutuse struktuuri ja filiaalide põhimäärused;
 - 5) lähtudes nõukogu poolt kehtestatudpõhimõtetest töötama välja ning rakendama krediidasutustegevusekontrollimise süsteemid, tagama nende järgimise, pidevalt hindama nende piisavustning vajadusel neidtäiustama;
 - 6) tagama, et kõik krediidasutuse töötajad oleksidteadlikud nende töökohustustega seotud õigusaktidesätetest ning krediidasutuse juhtimisorganite kinnitatud dokumentides sätestatudpõhimõtetest;
 - 7) tagama kontrolli selle üle, et nii krediidasutuse kui selletöötajate tegevus oleks kooskõlasõigusaktidega ning krediidasutuse juhtimisorganite poolt kinnitatud dokumentidega;
 - 8) tagama süsteemide olemasolu ning töötamise, mistagaksid krediidasutuse töötajatele nendetööülesannete täitmiseks vajaliku informatsiooni õigeaegsedastamise;

9) tagama krediidasutuse poolt kasutatavate infotehnoloogiaalaste ning klientide vara hoidmiseks kasutatavate süsteemide turvalisuse ning nende regulaarse kontrollimise;

10) teavitama nõukogu tema kehtestatud ulatuses ja korraskõigist avastatud õigusaktide ja krediidasutuse juhtimisorganite poolt kehtestatud sise-eeskirjade ja muude reeglite rikkumistest.

(3) Juhatus peab esitama nõukogule vähemalt kord kolme kuu jooksul ülevaate krediidasutuse tegevusest ja majanduslikust olukorrast.

(4) Juhatus peab koheselt teavitama nõukogu liikmeid krediidasutuse majandusliku seisundi halvenemisest, selle ohust või usaldatavusnormatiividest kõrvalekaldumisest.

§ 56. Juhatusel liikmed

(1) Juhatuses on kolm liiget, kui põhikiri ei näe ette suurematliikmete arvu.

(2) Juhatusel liikmeks võib olla isik, kellel on laitmatu ärialaanereputatsioon, kõrgharidus, krediidasutuse juhtimiseks vajalikud teadmised ning kogemused, kutsealane sobivus ning vähemalt kolmeaastane ärialaanetöökogemus.

(3) Lisaks käesoleva seaduse § 48 lõikes 3 sätestatud isikutele ei või krediidasutuse juhatusel liikmeks olla nõukogu liige, sisekontrolli töötaja, revisjonikomisjoni liige või pankrotivõlgnik. Põhikirjas võib ette näha veel muid isikuid, kes ei või olla juhatusel liikmeks.

§ 57. Kõrgendatud nõuded krediidasutuse juhatusel esimehele

Lisaks käesolevas seaduses krediidasutuse juhatusel liikmele sätestatud nõudmistele peab krediidasutuse juhatusel esimees omama vähemalt viieaastast rahandusalast praktilist töökogemust juhtival ametikohal.

§ 58. Krediidikomitee

(1) Krediidikomitee moodustatakse krediidasutuse põhikirjasettenähtud korras vähemalt viieliikmelises koosseisus, nende hulgas krediidasutuse juhatusel esimees, kes ei tohi olla krediidikomitee esimees või esimeheäraolekul juhtida krediidikomitee istungit. Vähemalt pooled ühistupangakrediidikomitee liikmed peavad olema ühistupanga liikmed või ühistupanga liikmete esindajad.

(2) Panga nõukogu poolt kehtestatud piirmäärast suurematelaenu andmine ja pikendamine toimub krediidikomitee igakordse eelneva otsuse alusel. Ühistupangas toimub laenu andmine ja pikendamine põhikirjasettenähtud korras.

(3) Enne laenu andmise ja pikendamise otsustamist vaatab komitee läbikõik laenu taotlemiseks esitatud dokumendid ja muu informatsiooni ning võtab selle alusel seisukoha laenu taotlejale makse võime ja usaldusväärsuse, tema poolt pakutavate tagatiste olemasolu ja piisavuse kohta. Krediidikomitee liikmete seisukohad kantakse istungi protokollile.

(4) Krediidikomitee istungid on kinnised. Krediidikomitee istung on otsustusvõimeline, kui sellest võtab osa üle poole komitee liikmetest. Laenu andmine otsustatakse lahtisel nimelisel hääletamisel hääletenamusega. Krediidikomitee liikmel ei ole õigust hääletamisest keelduda ega erapooletuks jääda. Hääletel võrdsel jagunemisel on otsustav komitee esimehe hääl.

(5) Krediidikomitee istungid protokollitakse. Protokollile kirjutavad allakõik istungist osa võtnud komiteeliikmed. Protokollile kantakse komitee liikme eriarvamus, mille ta kinnitab oma allkirjaga.

(6) Krediidikomitee ei ole kohustatud laenu andmisest keeldumist põhjendama.

§ 59. Sisekontrolli osakond

(1) Krediidasutuses moodustatakse sõltumatu sisekontrolli osakond, mis jälgib kogu krediidasutuse tegevust ja selle vastavust seadustele, Eesti Panga õigusaktidele ning headele pangandustavadelenele Pangainspektsiooniettekirjutuste täitmist.

(2) Sisekontrolli osakond hindab krediidasutuse sise-eeskirjade ja protseduurireeglite vastavust ja piisavust krediidasutuse tegevusele ning kontrollib pidevalt nõukogu ja juhatusel poolt kehtestatud eeskirjadest, protseduurireeglitest, lühiitidest ja muudest normidest kinnipidamist.

(3) Sisekontrolli osakond analüüsib krediidasutuse ja selle töötajate tegevuses avastatud puudusi, ülesannet täitmata jätmise ja volituste ületamise juhtumeid, teeb ettepanekuid puudustekõrvaldamiseks ja

vigade vältimiseabinõude kohta, koostab oma tegevusest perioodilisi ülevaateid, mis esitataksekrediidiasutuse põhikirjasettenähtud korras krediidiasutuse nõukogule ning juhatusele.

(4) Ühistupangas täidab käesolevas paragrahvissätestatud ülesandeid revisjonikomisjon ja tal on käesolevaseaduse §-s 61 sätestatud õigused.

§ 60. Nõuded sisekontrolli osakonnatöötajatele ja revisjonikomisjoni liikmetele

(1) Krediidiasutuse sisekontrolli osakonna juhatajaks ja revisjonikomisjoniesimeheks võib olla isik, kellel on laitmatu ärialane reputatsioon, kõrgharidus, sisekontrolli juhtimiseks vajalikudteadmised ja kogemused, ningtema suhtes kohaldatakse käesoleva seaduse § 48 lõikes 6sätestatud.

(2) Krediidiasutuse sisekontrolli osakonna töötaja jarevisjonikomisjoni liige peab olema teovõimelinefüüsiline isik, kellel on laitmatu ärialane reputatsioon, sisekontrollitööks vajalik haridus, teadmised ningkutsealane sobivus.

(3) Sisekontrolli osakonna töötajad nimetatakse ametisse javabastatakse ametist krediidiasutuse juhatuseotsuse alusel. Revisjonikomisjoni liikmed valib ja kutsub tagasi üldkoosolek.

(4) Sisekontrolli osakonna töötajate või revisjonikomisjoniliikmete arv peab olema temale pandud ülesannetäitmiseks küllaldane.

(5) Sisekontrolli osakonna töötajad ja revisjonikomisjoni liikmed onkohustatud hoidma saladuses neileseoses nende tegevusega teatavaks saanud informatsiooni. Eeltoodud nõue ei kehtiinformatsiooni suhtes, midaedastatakse Pangainspeksioonile, krediidiasutuse juhatusele ja nõukogule seaduses,krediidiasutuse põhikirjasvõi sisekontrolli osakonna põhimääruses sätestatud korras.

§ 61. Sisekontrolli osakonna õigused

(1) Sisekontrolli osakond tegutseb krediidiasutuse nõukogu poolt kinnitatudpõhimääruses sätestatud korras.

(2) Sisekontrolli osakonna töötajatel on õigus tutvudakrediidiasutuse kõikide dokumentidega, jälgidapiiranguteta krediidiasutuse tööd igas lõigus ning osaleda juhatuse jakrediidiasutuse põhikirja alusel moodustatudkomiteede koosolekutel.

(3) Sisekontrolli osakonnal on õigus nõuda krediidiasutusetöötajatelt nende tegevuses ilmnenud puudusteja eksimuste kohta kirjalikke seletusi ning ilmnenud puuduste kõrvaldamist.

(4) Sisekontrolli osakond töötab koostöösPangainspeksiooniga.

§ 62. Nõukogu kontrollikomitee

(1) Nõukogu võib moodustada krediidiasutuse juhatuse tegevusekontrollimiseks komitee (nõukogukontrollikomitee), mille pädevuse, õigused jategevuse põhimõtted määrab krediidiasutuse nõukogu.

(2) Nõukogu kontrollikomitee liikmeteks võivad ollanõukogu liikmed ning muud nõukogu poolt määratudisikud. Komitee liikmeks ei või olla krediidiasutuse juhatuse liige ega krediidiasutusetöötaja.

(3) Käesolevas paragrahvis sätestatud ei kohaldataühistupangale.

§ 63. Krediidiasutuse sise-eeskirjad ja protseduurireeglid

(1) Krediidiasutuses peavad olema kehtestatud juhtide ja töötajatetegevust reguleerivad sise-eeskirjad japrotseduurireeglid. Sise-eeskirjad ja protseduurireeglid peavad kindlustama krediidiasutusetgevust reguleerivateõigusaktide ja krediidiasutuse juhtimisorganite otsuste täitmise.

(2) Krediidiasutuse sise-eeskirjad ja protseduurireeglid peavad muuhulgas kindlaksmäärama:

1) krediidiasutuse huvide ja krediidiasutuse juhtide ningtöötajate isiklike majanduslike huvide konfliktidevältimise korra;

2) krediidiasutusesisese informatsiooni ja dokumentide liikumise korra;

3) tehingute ja toimingute tegemise korra krediidiasutuse arvel ningklientide nimel ja arvel;

4) alluvussuhted, aruandluse esitamise protseduuri ja õigustedelegerimise, sätestades funktsioonidelahususe krediidiasutuse nimel kohustuste võtmisel, väljamaksete tegemisel,tehingute kajastamiselaamatupidamises ja aruandluses ning tehingute riskide hindamisel.

(3) Krediidiasutuse nimel tegutsev isik ei või esindada krediidiasutusttehingute tegemisel ja õigusvaidlustepidamisel kolmanda isikuga, kelle suhtes krediidiasutuse nimel tegutseval isikul võitemaga samaväärsetmajanduslikku huvi omaval isikul on isiklike majanduslikke huvisid.

6. peatükk

KREDIIDIASUTUSTE ÜHINEMINE

§ 64. Krediidiasutuste ühinemise, jagunemise ja ümberkujundamise erisused

- (1) Krediidiasutuse ümberkujundamine ei ole lubatud.
- (2) Krediidiasutuse jagunemine ei ole lubatud.
- (3) Krediidiasutuste ühinemine toimub äriseadustikussätetestatud korras, arvestades käesolevas peatükisätetestatud erisusi.
- (4) Krediidiasutuste ühinemisel ei kohaldata äriseadustiku §-s 399 sätetestatud, samuti § 400 lõikes 1 ettenähtud tähtaega ja § 400 lõigetes 2 ja 3 sätetestatud nõuet.
- (5) Ühinemisotsuse vaidlustamiseks võib kohtusse hagi esitada üksnes kuni vastava ühinemis- või tegevusloa andmiseni käesolevas seaduses ettenähtud korras.

§ 65. Krediidiasutuste ühinemise viisid

- (1) Ühineda võivad ainult tegevusluba omavad krediidiasutused.
- (2) Krediidiasutused võivad ühineda uue krediidiasutuse asutamise teel. Ühinemise tulemusena asutatav krediidiasutus peab taotlema tegevusluba käesoleva seaduse 2. peatükisätetestatud korras.
- (3) Pangainspektsiooni loal võib krediidiasutus (ühendatav krediidiasutus) ühineda teise krediidiasutusega (ühendav krediidiasutus), jätkates tegevust ühendava krediidiasutuse tegevusloa alusel.
- (4) Asutatava või ühendava krediidiasutuse usaldatavusnormatiividetase peab vastama käesoleva seaduse nõuetele.

§ 66. Ühinemisleping ja ühinemisaruanne

- (1) Krediidiasutuste ühinemisleping ei või olla sõlmitud edasilükkava või äramuutva tingimusega, välja arvatud, kui selliseks tingimuseks on Pangainspektsioonilt ühinemisloa saamine.
- (2) Ühinevate krediidiasutuste juhatused peavad kolme päeva jooksul pärast ühinemislepingu sõlmimist teatama sellest Pangainspektsioonile ja esitama ühinemisega seotud toimingute kohta ühinemiskava.
- (3) Krediidiasutuste ühinemisel tuleb koostada ühinemisaruanne jamajandusaasta aruande nõuetele vastav lõppbilanss, mis ei tohi olla koostatud varasema seisuga kui kolm kuud enne ühinemisaruanne koostamist.

§ 67. Audiitori määramine ja audiitori aruanne

- (1) Krediidiasutuste ühinemise korral määrab Pangainspektsioon ühinevate krediidiasutuste ettepanekul vähemalt ühe ühise audiitori kõikidele ühinevatele krediidiasutustele.
- (2) Audiitor koostab ühinemislepingu ja -aruande kontrollimise kohta aruande, näidates ära, milliseid hindamismeetodeid on kasutatud aktsiate või osamaksude vahetussuhtemääramisel, ja annab oma arvamuse selle kohta, kas ühendava või asutatava krediidiasutuse usaldatavusnormatiivide tase vastab käesoleva seaduse nõuetele.

§ 68. Ühinemisloa taotlemine

- (1) Ühinemisloa taotlemiseks peab ühendav krediidiasutus esitama Pangainspektsioonile taotluse ja alljärgnevad dokumendid:
 - 1) ühinemislepingu või selle notariaalselt tõestatud ära kirja;
 - 2) ühinemisaruanne;
 - 3) ühinemisotsused;
 - 4) audiitori aruanne;
 - 5) esimese kolme aasta äriplaani;

- 6) raamatupidamise sise-eeskirja projekti ja andmed kasutatavate infosüsteemide kohta;
 - 7) krediidasutuse organisatsioonilise struktuuri kirjelduse;
 - 8) dokumendid krediidasutuse juhtide, sisekontrolli osakonna juhataja järevisjonikomisjoni esimehekohta, mis kinnitavad nende isikute usaldusväarsust ja vastavust käesolevaseaduse nõuetele;
 - 9) juhatuse liikmete kinnituskiri käesoleva paragrahvi kohaselt esitatud dokumentides sisalduvate andmete õigsuse kohta.
- (2) Pangainspeksioon võib nõuda käesoleva paragrahvilõikes 1 nimetatud dokumentide täpsustamiseks ja kontrollimiseks täiendavaid dokumente ja informatsiooni.
 - (3) Kui ühendatava krediidasutuse aktsionärid omandavad oluliseosaluse ühendavas krediidasutuses käesoleva seaduse §-s 30 ettenähtud määrades, tuleb esitada ka eelnimetatud paragrahvis ettenähtud dokumendid.
 - (4) Pangainspeksioon võib teostada ühinemise toimingute kohapealset järelevalvet.

§ 69. Ühinemisluba

- (1) Pangainspeksioon võib keelduda krediidasutuste ühinemiseks loa andmisest, kui:
 - 1) ühinevatel krediidasutustel ei ole Pangainspeksiooni arvamuse kohaselt piisavalt juhtimis- ja finantsressursse;
 - 2) ühinemine vähendab oluliselt efektiivset konkurentsipangandusturul;
 - 3) taotleja ei ole esitanud tähtaegselt või on keeldunud esitamast Pangainspeksioonile käesoleva seaduse § 68 lõigetes 1 ja 2 nimetatud dokumente või informatsiooni;
 - 4) ühinemine võib kahjustada ühinevate krediidasutuste hoiustajate, klientide või teiste võlausaldajate huve.
- (2) Otsuse krediidasutuste ühinemiseks loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Pangainspeksioon mitte hiljem kui 30 päeva jooksul, kuid mitte varem kui seitsme päeva jooksul, arvates käesoleva seaduse § 68 lõigetes 1 ja 2 nimetatud dokumentide või informatsiooni esitamise eest. Otsus tehakse taotlejale teatavaks kirjalikult kolme päeva jooksul, arvates otsuse tegemise päevast.

§ 70. Ühinemisest teatamine

- (1) Ühinevad krediidasutused peavad teatama ühinemisloa saamisest viivitamatult vähemalt ühes üleriigilisele veebilehel ja krediidasutuse asukoha kohalikus ajalehes.
- (2) Ühinemise äriregistrisse kandmiseks võib krediidasutusesitada avalduse viivitamatult pärast käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teate avaldamist.

7. peatükk

KREDIIDIASUTUSE USALDUSVÄÄRSUSE TAGAMINE JA KLIENTIDE HUVIDE KAITSE

§ 71. Usaldatavusnormatiivid

- (1) Krediidasutuse usaldusväarsuse tagamiseks on krediidasutuskohustatud pidevalt järgima usaldatavusnormatiive, millega määratakse:
 - 1) neto-omavahendite minimaalsuurus;
 - 2) kapitali adekvaatsus;
 - 3) likviidsus;
 - 4) riskide kontsentreerumise piirmäärad;
 - 5) investeerimispiirangud.
- (2) Kui krediidasutus kuulub konsolideerimisgruppi, kuuluvad neto-omavahendite minimaalsuurus, kapitali adekvaatsus, riskide kontsentreerumise piirmäärad ning investeerimispiirangud täitmisele ja järgimisele niikrediidasutuse kohta eraldi kui ka konsolideeritud alusel.
- (3) Usaldatavusnormatiivid, nende arvutamise juhendi ja aruandluse korrigeerivad Eesti Pank vastavalt käesolevale seadusele.
- (4) Krediidasutuse juhatuse kohustatud usaldatavusnormatiividest kõrvalekaldumisest viivitamatult teatama Pangainspeksioonile.

(5) Eesti Pangal on õigus Pangainspektsiooni ettepanekul käesolevaseaduse § 103 lõikes 1 nimetatudasjaoludel kehtestada krediitiasutusele või tema konsolideerimisgrupile käesolevaparagrahvi lõike 3 kohaseltkehtestatud määrast kõrgem kapitali adekvaatsuse võineto-omavahendite määr.

(6) Krediitiasutus on kohustatud oma põhitegevusest tulenevatestüldistest riskidest tekkivate võimalikekahjude katmiseks moodustama reserve. Reservide suuruse ning nende moodustamise, hoidmiseja kasutamisekorra kehtestab Eesti Pank.

§ 72. Krediitiasutuse omavahendid

Krediitiasutuse omavahendid on:

- 1) esmased omavahendid;
- 2) täiendavad omavahendid;
- 3) kauplemisportfelli tururiski katmiseks kasutatavad omavahendid.

§ 73. Esmased omavahendid

(1) Esmaste omavahendite hulka kuuluvad:

- 1) sissemakstud aktsia- või osakapital, välja arvatudkumulatiivsete eelisaktsiate eest tasutud summad;
- 2) aapio;
- 3) üldine pangandusreserv;
- 4) seaduse ja põhikirjaga ettenähtud reservid jareservkapitalid;
- 5) eelmiste aastate jaotamata kasum või kahjum;
- 6) aruandeperioodi kasum, mille on kinnitanud audiitor;
- 7) muud käesoleva lõike punktides 1--5 nimetatutegasarnased kapitali iseloomuga ning Eesti Panga pooltesmaste omavahenditena aktsepteeritavad finantsinstrumendid.

(2) Esmastest omavahenditest arvatakse maha:

- 1) oma aktsiad;
- 2) immateriaalne põhivara;
- 3) jooksva aruandeperioodi kahjum.

(3) Krediitiasutusel peab olema võimalik koheselt ja piiranguteta kasutadakahjude või riskide katmisekskäesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud esmaseid omavahendeid.

(4) Üldine pangandusreserv on krediitiasutuse põhitegevusesttulenevatest üldistest riskidest tekkida võivatekahjude katmiseks moodustatav riskireserv. Üldise pangandusreservi moodustamise jakasutamise korra kehtestabEesti Pank.

§ 74. Täiendavad omavahendid

(1) Täiendavate omavahendite hulka kuuluvad allutatud laenud ja muudsarnased kohustused, mille puhulon täidetud järgmised tingimused:

- 1) laenulepinguga võetud laenu tagastamise tähtaegvõi tagastamise periood on vähemalt viis aastat. Laenupuhul, mille tagastamise tähtaega ei ole kokku lepitud, peab lepingus olemasätetatud kohustus teatadalaenu tagasinõudmisest ette mitte vähem kui viis aastat;
- 2) laenulepingus ei ole ette nähtud laenu ennetähtaegsetagasimaksimise tingimust, välja arvatudkrediitiasutuse lõpetamise korral;
- 3) krediitiasutus võib laenu ennetähtaegselt tagasi makstaainult Pangainspektsiooni loal;
- 4) krediitiasutuse pankroti korral toimub laenu tagasimaksimine vastavaltkäesoleva seaduse §-s 131sätetatule.

- (2) Täiendavate omavahenditena võetakse arvesse ainult reaalseltlaekunud laenusumma.
- (3) Laenulepingu lõppemise või lõpetamise päevaleelneva viie aasta jooksul tuleb igal järgneval aastaltäiendavate omavahendite hulka arvatud laenusummat vähendada 20 protsendivõrra laenu algsummast.
- (4) Allutatud laenu, mille maksetähtajani on jäänud vähem kui üks aasta, ei arvata täiendavate omavahendite hulka.
- (5) Muid kapitali iseloomuga käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud finantsinstrumentidega sarnaseid vahendeid, sealhulgas eelisaktsiaid, võib krediitiasutus täiendavate omavahendite hulka arvata ainult Pangainspektsiooni igakordsel eelneval loal.

§ 75. Bruto- ja neto-omavahendid

- (1) Esmased ja täiendavad omavahendid kokku moodustavad bruto-omavahendid.
- (2) Neto-omavahendid saadakse, arvates vastavalt Eesti Panga poolt kehtestatud korrale bruto-omavahenditest maha:
 - 1) osalused teistes krediidi- ja finantseerimisasutustes;
 - 2) allutatud nõuded ja muud nimetatud finantsinstrumentidega sarnased kapitali iseloomuga nõuded krediidi- ja finantseerimisasutustele.
 - 3) Neto-omavahenditest arvatakse maha investeringute ning riskikontsentratsiooni piirmäärasid ületavad summad vastavalt Eesti Panga poolt kehtestatud korrale.
 - 4) Krediitiasutusel peab olema neto-omavahendeid summas, mis on ekvivalentne vähemalt 5 miljoni euroga Eesti Panga kursi järgi, kui Eesti Pank ei ole kehtestanud kõrgemat neto-omavahendite miinimumsumma nõuet.

§ 76. Kauplemissportfell ja pangaportfell

- (1) Krediitiasutuse kauplemissportfell koosneb järgmistest instrumentidest:
 - 1) väärtpaberid ja tuletisinstrumentid, mis on soetatud kasumiteenimiseks tegelike ning oodatavate ostu- ja müügihindade erinevustelt või muudelt hinna jaintressimäärade kõikumistelt lühiajalise perioodi jooksul;
 - 2) käesoleva lõike punktis 1 nimetatud instrumentidegaseotud riskide katmiseks võetud kohustused jasoetatud instrumentid;
 - 3) instrumentid, mis on oma iseloomult sarnased käesoleva lõike punktides 1 ja 2 nimetatud instrumentidega.
- (2) Pangaportfell koosneb väärtpaberitest ja tuletisinstrumentidest, nimetatud instrumentidega seotud riskide katmiseks võetud kohustustest ja soetatud instrumentidest, mis ei kuulu kauplemissportfelli.

§ 77. Kauplemissportfelli tururiski katmiseks kasutatavad omavahendid

- (1) Kauplemissportfelli tururiski katmiseks kasutatavate omavahendite hulka kuuluvad allutatud laenud ja muud sarnased kohustused, mille puhul on täidetud kõik järgmised tingimused:
 - 1) laenulepingus sätestatud laenu tagastamise tähtaeg või tagastamise periood on vähemalt kaks aastat. Laenu, mille tagastamise tähtaeg ei ole kokku lepitud, võib täiendavate omavahendite hulka arvata juhul, kui laenulepingus on sätestatud kohustus teatada laenu tagasinõudmisest ette mitte vähem kui kaks aastat;
 - 2) laenulepingus ei ole ette nähtud laenu ennetähtaegset tagasimaksmise tingimust, välja arvatud krediitiasutuse lõpetamise korral;
 - 3) laenulepingu lõppemise või lõpetamise päevale eelneva kahe aasta jooksul ei tohi tagastamisele kuuluvat laenusummat vähendada;
 - 4) krediitiasutuse pankroti korral toimub laenu tagasimaksmine vastavalt käesoleva seaduse §-s 131 sätestatudle;
 - 5) krediitiasutus võib laenu ennetähtaegselt tagasi maksta ainult Pangainspektsiooni loal.
- (2) Kauplemissportfelli tururiski katmiseks kasutatavate omavahenditenavõetakse arvesse ainult reaalseltlaekunud laenusumma.
- (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tingimustele vastavad allutatud laenud ja muud sarnased kohustused võib krediitiasutuse omavahendite hulka arvata ainult Pangainspektsiooni igakordsel eelneval loal.

§ 78. Omavahenditele kehtestatud piirangud

(1) Käesoleva seaduse §-s 74 loetletud täiendavate omavahendite hulka arvatud allutatud laenude ja muudesarnaste kohustuste summa ei tohi ületada 50 protsenti esmastest omavahenditest, millest on tehtud käesolevaseaduse § 73 lõikes 2 loetletud mahaarvamised.

(2) Täiendavad omavahendid, mida kasutatakse pangaportfelli riskidekatmiseks, ei tohi ületada 100 protsentisamal otstarbel kasutatavaid esmaseid omavahendeid, millest on tehtud käesoleva seaduse § 73 lõikes 2 loetletud mahaarvamised.

(3) Täiendavate omavahendite ja kauplemisportfelli tururiski katmiseks kasutatavate omavahendite summakokku ei tohi ületada 100 protsenti krediidasutuse esmaseid omavahendeid, millest on tehtud käesoleva seaduse § 73 lõikes 2 loetletud mahaarvamised.

(4) Kauplemisportfelli riskide katteks kasutatavad täiendavad omavahendid ja kauplemisportfelli tururiskikatmiseks kasutatavad omavahendid kokku ei tohi ületada 250 protsentikauplemisportfelli riskide katmiseks kasutatavaid esmaseid omavahendeid, millest on tehtud käesoleva seaduse § 73 lõikes 2 loetletud mahaarvamised.

§ 79. Kapitali adekvaatus

Krediidi- ja tururiskidest tulenevate võimalike kahjude katmiseks peabkrediidasutus järgima omavahenditega riskiga kaalutud varade ning bilansiväliste kohustuste vahekorda ehk kapitaliadekvaatsust. Krediidasutusekapitali adekvaatus peab olema vähemalt kaheksa protsenti, kui Eesti Pank ei olekehtestanud kõrgematnormatiivi.

§ 80. Likviidsus

(1) Krediidasutus peab paigutama oma vara selliselt, et igal ajal oleks tagatudkreditoride õigustatud nõueterahuldamine ehk likviidsus. Selleks peab krediidasutus säilitama vajalikku likviidsetevahendite ja jooksvatekohustuste vahekorda.

(2) Krediidasutuse juhid on kohustatud krediidasutuse varasid korraldama nii, etfinantseerimine eibaseeruks liiga lühiajalistel või vähestel allikatel. Juhid on samuti kohustatudpidevalt jälgima nõuete jakohustuste tähtaegu. Kohustuste täitmise tähtaegade saabumine ei võiohustada krediidasutuse tegevust. Krediidasutus peab oma likviidsust jälgima rahavoogude alusel.

(3) Eesti Pangal on õigus vajadusel kehtestada igale krediidasutuseleeraldi likviidsuse piirmäär.

(4) Krediidasutus on kohustatud hoidma osa oma likviidsetest vahenditest EestiPangas, kui Eesti Pank ei ole määranud teisiti.

(5) Eesti Pangas hoitavate likviidsete vahendite ühtse määra jakasutamise korra kehtestab Eesti Pank.

§ 81. Investeeringuspiirangud

(1) Investeeringutena käsitletakse käesoleva seaduse mõistesmateriaalsete väärtuste või finantspõhivarasoetamist. Finantspõhivarana käsitletakse käesolevas seaduses osalusi teistesäriühingutes aktsiate või osade näol, mis on soetatud pideva hoidmise ja pikema aja jooksul tulu saamise eesmärgil. Finantspõhivaraks loetakse kaespool nimetatud tingimustele vastavaid võlakirju või muidväärtpabereid.

(2) Krediidasutusel on keelatud osaleda osanikuna täisühingusvõi täisosanikuna usaldusühingus.

(3) Krediidasutuse ja temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaäriühingu oluline osalus üheski teisesäriühingus ei või ületada vastavalt 15 protsenti krediidasutusevõi tema konsolideerimisgruppi neto-omavahenditest.

(4) Krediidasutuse ja temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvateäriühingute investeeringudfinantspõhivara kujul teistes äriühingutes kokku ei tohi ületadavastavalt 60 protsenti krediidasutuse või temakonsolideerimisgruppi neto-omavahenditest.

(5) Krediidasutuse ja temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvateäriühingute investeeringud kokkuei tohi olla suuremad vastavalt krediidasutuse või tema konsolideerimisgruppineto-omavahenditest.

(6) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3--5 nimetatud piiranguid eirakendata investeeringutele teises krediidi-või finantseerimisasutuses või sama krediidasutuse abiettevtjas.

(7) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3--5 sätestatu ei kehti:

1) kinnisvara ja muude materiaalsete väärtuste ning finantspõhivara suhtes, mille krediidasutus onomandanud kahjude ennetamiseks või vältimiseks ja kui krediidasutus ei hoi neid kauem kui kaks aastat;

2) kinnisvara suhtes, mis on vajalik krediidasutusele tema peamise jäpüsiva tegevuse teostamiseks.

§ 82. Üldnõuded riskide juhtimisele jakontrollile

(1) Krediidasutus ja temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad äriühingud ei või oma tegevuses võttariske, mis võivad seada ohtu krediidasutuse või konsolideerimisgrupi maksevõimelisuse.

(2) Krediidasutusel ja temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvatel äriühingutel peavad olema nendetegevusele vastavad ning seda piisavalt katvad riskide kontrollimise, juhtimise jahindamise süsteemid ja strateegiad ning vastavad sise-eeskirjad, mis kuuluvad regulaarselt läbivaatamisele ja ajakohastamisele ning peavad kehtima nii krediidasutuses kui temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvates äriühingutes.

(3) Krediidasutuse krediidiriski strateegia ja sellel baseeruvad reeglid peavad määratlema krediidi poliitika eesmärgid, riskivaliku põhiprintsiibid ja kriteeriumid, riskide hindamise kriteeriumid, laenuvõtjate krediidi reitingu printsiibid, tagatiste võtmise ja hindamise printsiibid, krediidi andmise pädevuse ja vastavate otsuste tegemise korraldamise ning krediidiriski kontrollisüsteemi korralduse.

(4) Krediidasutuse juhatus on kohustatud viivitamatult teatama Pangainspeksioonile kõigist asjaoludest, mis võivad oluliselt mõjutada krediidasutuse või temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate äriühingute finants seisundit.

§ 83. Nõuded laenudele

(1) Käesoleva seaduse tähenduses loetakse laenuks kõik krediidasutuse aktiivaid või bilansiväliseid kohustusi, mis on tekkinud käesoleva seaduse § 6 lõike 1 punktides 2, 3, 6 ja 7 nimetatud tehingute tulemusena.

(2) Krediidasutuste poolt laenude teenindamise nõuded kehtestab Eesti Pank.

(3) Krediidasutus on kohustatud laenude andmisel järgima krediidasutusesisemisi krediteerimise põhiprintsiipe ja häid pangandustavasid, sealhulgas analüüsima jakontrollima laenusaaajate maksevõimelisust ja tagatiste olemasolu ning väärtust.

(4) Laene vallasasja tagatisel võidakse anda, kui:

1) tagatiseks on realselt olemasolev kuld ja muud väärismetallid, vekslid ja teised tähtajalised maksekohustused, väärtpaberid, aktsiad, osad, võla- ja pantkirjad, kaubad, kaupade veo- ja hoiutunnistused või muud krediidasutuse krediidikomitee poolt reaalse tagatisena tunnustatud vallasasjad ja

2) tagatise turuväärtus on suurem antava laenu summast.

(5) Laene kinnisasja tagatisel võidakse anda, kui laenu tagatiseks oleva kinnisasja krediidasutuse kasuks seatud koormatisega samal järjekohal ja eespool asuvate koormatiste ja krediidasutusesuhtes kinnisasja turuväärtust mõjutavate muude piiratud asjaõiguste turuväärtus koos tagatava laenuga kokku ei ületa kahtekolmandikku selle asja realiseerimise turuväärtusest konservatiivse hinnangu järgi.

(6) Laenu tagatiseks oleva äriliselt tarvitatava asja tootlikkus peab olemapiisav, et tagada laenu tagasimaksmine laenulepingus ettenähtud tähtaja jooksul.

(7) Krediidasutuse töötajatele laenude andmise korra peab kinnitama krediidasutuse nõukogu.

§ 84. Laenud krediidasutusega seotud isikutele

(1) Krediidasutus ei või anda laenu oma aktsionärile ega krediidasutusega samasse kontserni kuuluva äriühingu aktsionärile, kellele kuulub rohkem kui 1 protsent nende äriühingute aktsiakapitalist.

(2) Krediidasutusega seotud isikuteks loetakse krediidasutuse juhte ning nendega samaväärset majanduslikku huvi omavaid isikuid.

(3) Samaväärset majanduslikku huvi omavad isikud on pankrotiseaduse (RT 1992, 31, 403; RT I 1997, 18, 302; 1998, 2, 46; 36/37, 552; 1999, 10, 155) §-s 49 nimetatud isikud.

(4) Laenu krediidasutusega seotud isikule võib anda ainult juhatuse igakordse ühehäälse otsuse alusel, kuiseaduses ei ole ette nähtud teisiti.

(5) Krediidasutuse juht või krediidikomitee liige, laenu andmist otsustav töötaja või nendega samaväärset majanduslikku huvi omav isik ei tohi osa võtta temale endale laenu andmise otsustamisest.

(6) Krediidasutusega seotud isikutele ei tohi anda laenu soodsamatel tingimustel kui samasugust maksevõimet ja tagatise omavatele teistele isikutele.

(7) Krediidiasutustele ei kohaldata äriseadustiku § 281 lõike 1 punktides 1 ja 2 sätestatud.

§ 85. Riskide kontsentreerumise piirmäärad

(1) Suureks riskide kontsentreerumiseks loetakse ühe kliendi või omavahel seotud isikute selliseid võlgnevusi potentsiaalseid kohustusi krediidiasutuse või tema konsolideerimisgrupi ees, mis on võrdsed või ületavad 10 protsenti krediidiasutuse või tema konsolideerimisgrupi neto-omavahenditest. Suur riskide kontsentreerumine peab olema kinnitatud vastava pädevusega põhikirjalise organi otsusega.

(2) Krediidiasutuse või tema konsolideerimisgrupi suur riskide kontsentreerumine ühe kliendi või omavahel seotud isikute suhtes ei või ühelgi juhul ületada 25 protsenti krediidiasutuse või tema konsolideerimisgrupi neto-omavahenditest.

(3) Omavahel seotud isikuteks loetakse:

1) kahte või enam isikut, kes kujutavad endast krediidiasutuse või selle konsolideerimisgrupile ühistriski, kuna neist üks omab kas otseselt või kaudselt kontrolli teise võiteiste tegevuse üle või

2) kahte või enam isikut, kelle vahel ei ole küllkäsoleva lõike punktis 1 mainitud seost, kuid kes kujutavad endast krediidiasutusele või tema konsolideerimisgrupile ühist riskiomavahelise seotuse tõttu nii, et neist ühe finantsseisundi halvenemisel ilmnevad tõenäoliselt makseraskused ka teisel või kõigil teistel.

(4) Kui klient või omavahel seotud isikud on krediidiasutuse tütar- või sidusettevõtjad või ühe või enam tütar- või sidusettevõtja tütar- või sidusettevõtjad, siis nende võlakohustused ei või ületada 20 protsenti krediidiasutuse neto-omavahenditest. Piirmäär ei kehti konsolideeritud järelevalve allakuuluvate tütar- või sidusettevõtjate suhtes.

(5) Käesoleva seaduse § 84 lõikes 2 nimetatud isikute võlakohustused krediidiasutuse või tema konsolideerimisgrupi ees ei tohi ületada 5 protsenti vastavalt krediidiasutuse või tema konsolideerimisgrupi neto-omavahenditest.

(6) Krediidiasutuse või tema konsolideerimisgrupi suureriskikontsentratsiooniga võlakohustuste kogusumma ei tohi olla suurem kui 800 protsenti vastavalt krediidiasutuse või selle konsolideerimisgrupi neto-omavahenditest.

(7) Krediidiasutus on kohustatud viivitamatult informeerima Pangainspeksioonisuure riskide kontsentreerumise piirmäära ületamisest. Pangainspeksioon võib määratud tähtaja jooksul mõjuval põhjusel lubada krediidiasutusele erandeid.

§ 86. Varade hindamine

(1) Krediidiasutus on kohustatud pidevalt hindama oma varasid -- finantspõhivara, nõudeid ja muud kapitalipäigutusi, ning kasutama nõuete sissenõudmiseks kõiki headele pangandustavadele ja seadustele vastavaid meetmeid.

(2) Krediidiasutus on kohustatud hindama kõiki nõudeid nendetagasimaksmise tõenäolisusest lähtudes. Nõue, mille rahuldamine on ebatõenäoline või mille tagatised on osutunud ebapiisavaks, tuleb kanda kuludesse.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud nõuetekuludesse kandmise korra kehtestab Eesti Pank.

§ 87. Krediidiasutustevahelised arveldused

(1) Krediidiasutus peab avama Eesti Pangas konto.

(2) Krediidiasutuste maksete arveldamine toimub maksesüsteemi kaudu Eesti Panga poolt kehtestatud korras.

(3) Maksesüsteemina käsitletakse kolme või enama poole vahel sõlmitud lepingu alusel maksete arveldamise kohta kehtestatud reeglite ja protseduuride kogumit.

(4) Krediidiasutused võivad maksesüsteemi kaudu teostatavate arvelduste tegemisel kasutada kohustusteta saarvestamist vastavalt Eesti Panga poolt kehtestatud korrale.

(5) Krediidiasutuse poolt maksesüsteemi haldajale maksesüsteemireeglite kohaselt üleantud maksekäsund on tagasivõtmatu. Moratoriumi väljakuulutamise või pankrotimenetluse algatamine ei peata maksesüsteemireeglite kohaselt antud maksekäsundi täitmist. Enne moratoriumi väljakuulutamist või pankrotimenetluse algatamist antud maksekäsund täidetakse maksesüsteemi tagatisvahendite arvel, mille moodustamise ja kasutamise korra kehtestab Eesti Pank.

§ 88. Pangasaladus

- (1) Pangasaladusena käsitleb käesolev seadus kõiki andmeid, mis on krediidasutusele teada tema või teisekrediidasutuse kliendi varandusliku seisundi, isikuandmete, tehingute, toimingute, majandustegevuse, äri- või ametisaladuste ning omaniku- või ärisuhete kohta.
- (2) Krediidasutuse juhid, töötajad ning isikud, kellel on juurdepääs pangasaladusele, on kohustatud neile teada olevat pangasaladust hoidma tähtajatult, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti või kui pangasaladusega kaitstud isik ei ole kirjalikult avaldanud teistsugust soovi.
- (3) Krediidasutusel on keelatud avaldada pangasaladust kolmandatele isikutele ilma kliendi nõusolekuta, välja arvatud juhtudel, kui pangasaladuse avaldamine on lubatud või kohustuslik seaduse alusel.
- (4) Krediidasutus on kohustatud avaldama pangasaladust Eesti Pangale temale seadusega pandud ülesannet täitmiseks.
- (5) Pangasaladust peab avaldama kirjaliku järelepärimise vastusena:
 - 1) kohtule või seaduses ettenähtud juhtudel kohtumääruses nimetatud isikule;
 - 2) juurdlus- ja uurimisorganitele kriminaalasja algatamisemääruse alusel;
 - 3) maksuhaldurile maksukorralduse seaduse (RT I 1994, 1, 5; 1996, 35, 714; 49, 953; 78, 1379; 81, 1447; 1997, 24, 363; 29, 447; 48, 778; 51, 822; 73, 1201; 77, 1313; 1998, 40, 611; 86/87, 1409) § 20 lõike 1 kohaselt tingimusel, et maksuhaldur ei ole saanud nõutavaid dokumente ja andmeid maksumaksjalt;
 - 4) Riigikontrollile vastavalt Riigikontrolli pädevusele tingimusel, et andmeid ei ole võimalik saada kontrollitavalt;
 - 5) seaduse, testamendi või pärimislepingu alusel pärima õigustatud isikule, samuti notaritele ja välisriikide konsulaaresindustele pärandvara ja sellega seotud informatsiooni osas vastavate kirjalike dokumentide esitamisel;
 - 6) Hoiuste Tagamise Fondi poolt määratud pädevale isikule Hoiuste Tagamise Fondi seaduse alusel;
 - 7) välisriigi pangajärelevalve asutusele, kui välisriigipangajärelevalve asutusele laieneb selle pangasaladuse hoidmise kohustus.
- (6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud isikute järelepärimine peab sisaldama:
 - 1) järelepärimise esitaja ametinimetust, nime, aadressi ja sidevahendite numbreid;
 - 2) isiku, kelle või mille suhtes järelepärimine on esitatud, nime koos vastavalt kas isikukoodi või sünniajavi või registrikoodiga;
 - 3) nõutavate andmete täpset loetelu, kirjeldust ja andmetenõudmise eesmärki;
 - 4) nõude esitamise õiguslikku alust;
 - 5) järelepärimise esitanud isiku allkirja.
- (7) Isikud, kellele järelepärimise alusel on avaldatud pangasaladust, võivad saada andmeid kasutada ainult järelepärimises nimetatud eesmärgil ja neile laieneb pangasaladuse tähtajatu hoidmise kohustus ja vastutus, kuiseadusest ei tulene teisiti.
- (8) Pangasaladusena ei käsitata:
 - 1) andmeid, mis on avalikud või tavalises korraskättesaadavad muudest allikatest;
 - 2) koondandmeid, mille põhjal ei saa kindlaks teha üksikukliendi andmeid või isikut;
 - 3) andmeid krediidasutuse asutajate ja aktsionäride või liikmete ning nende osa suuruse kohtakrediidasutuse aktsia- või osakapitalis, sõltumata kliendiks olemisest.
- (9) Krediidasutusel on õigus avaldada pangasaladust:
 - 1) õiguskaitseorganitele, samuti kohtumenetluses, kui see on vajalik krediidasutuse seaduslike huvide kaitseks või seaduslike õiguste teostamiseks;
 - 2) teistele krediidasutustele või krediidasutusega samasse konsolideerimisgruppi kuuluvale finantseerimisasutusele Eesti Panga poolt kehtestatud korras, eesmärgil ja ulatuses.
- (10) Krediidasutusel on keelatud pangasaladuse avaldamine suuremas ulatuses, kui see on vajalik käesoleva paragrahvi lõikes 9 nimetatud eesmärgi saavutamiseks.

§ 89. Kliendi kaitse

(1) Krediidiasutuse klient käesoleva seaduse mõistes on iga isik, keskasutab või on kasutanudkrediidiasutuse poolt pakutatavat teenust, või isik, kes on krediidiasutuse poolepöördunud teenuse kasutamiseesmärgil ja kes on selle krediidiasutuse poolt identifitseeritud.

(2) Krediidiasutuse suhted klientidega reguleeritakse lihtkirjalike lepingutega, kuiseadusega ei ole sätestatudteisiti.

(3) Igal kliendil on õigus tutvuda kõikide käesoleva seadusejärgi kohustuslikule avaldamisele kuuluvateandmetega ja krediidiasutus on kohustatud kliendi nõudmisel need temale avaldama.

(4) Krediidiasutus on kohustatud kliendi nõudmisel andma talleinformatsiooni olulist osalust omavateaktsionäride osaluse suuruse kohta krediidiasutuse aktsiakapitalis ning krediidiasutusejuhtide kohta.

(5) Krediidiasutuse poolt sooritatavate tehingute või osutatavate teenusteloetelu, krediidiasutuse ja kliendivaheliste suhete üldtingimused (edaspidi *üldtingimused*),intressimäärad, teenustasud, samuti kõik tehtudmuudatused eelloetletus peavad olema krediidiasutuse operatsioonisaalis nähtavale kohalevälja pandud. Kliendil on õigus nõuda nende kohta krediidiasutuselt selgitusi ja juhiseid.

(6) Üldtingimused käesoleva seaduse mõistes on kõigikrediidiasutuse klientide suhtes rakendatavaidstandardseid tingimusi sisaldav dokument, mis sätestab krediidiasutuse ja kliendi vahelistesuhete põhialused,krediidiasutuse ja kliendi vahelise suhtlemise korra ja üldised tingimused kliendi jakrediidiasutuse vahelistetehingute teostamisel.

(7) Üldtingimused kinnitab, muudab ja tühistab krediidiasutusejuhatuse. Üldtingimustes tehtavad muudatusedpeavad olema krediidiasutuse operatsioonisaalis nähtavale kohale välja pandudvähemalt 15 päeva ennemuudatuste jõustumist. Üldtingimuste kohaldamine krediidiasutuse ja kliendivahelistele suhetele sätestataksekrediidiasutuse ja kliendi kirjaliku kokkuleppega.

(8) Krediidiasutuses olevat kliendi vara võib arestida või konfiskeerida või pöörata sellele sissenõuet ainultseaduses ettenähtud korras.

(9) Krediidiasutus on vaba otsustama, keda teenindamisele võtta või mitte võtta.

8. peatükk

RAAMATUPIDAMINE JA ARUANDLUS

§ 90. Raamatupidamise korraldamine

(1) Krediidiasutus lähtub raamatupidamise korraldamisel raamatupidamiseseadusest, raamatupidamise korraldamise ja raamatupidamisandmete õigsuse eest isikliku vastutuse kehtestamiseseadusest (RT I 1993, 43,620; 1996, 6, 101), muudest Eesti õigusaktidest ja oma põhikirjast.Krediidiasutuste raamatupidamise juhendikehtestab Eesti Pank.

(2) Krediidiasutuse raamatupidamine peab tagama tõese informatsioonisaamise krediidiasutusemajandustegevuse ja finantsseisundi kohta.

(3) Krediidiasutuse juhatus kehtestab raamatupidamise sise-eeskirjalähtuvalt raamatupidamise seadusest jaEesti Panga õigusaktidest.

(4) Krediidiasutus on kohustatud pidama bilansis kajastamisele mittekuuluvatenoüete ja kohustuste arvestustbilansivälistel kontodel.

(5) Konsolideerimisgrupi emaettevõtja on kohustatud korraldamakonsolideeritud raamatupidamist ja esitamaEesti Pangale konsolideeritud aruandlust, kui vähemalt üks konsolideerimisgruppikuuluv tüdarettevõtja onkrediidiasutus.

§ 91. Aruanded

(1) Eesti Pank kehtestab krediidiasutustele:

1) aruannete loetelu, nende esitamise perioodilisuse ja koostamisemethodika;

2) aruannete esitamise korra ja tähtajad;

3) konsolideeritud aruandluse nõuded.

(2) Krediidiasutuse majandusaasta aruanne kinnitatakse seaduse ningkrediidiasutuse põhikirjaga kehtestatudkorras. Majandusaasta auditeeritud aruanne ning üldkoosoleku otsuse koopiamaajandusaasta aruande kinnitamisevõi kinnitamata jätmise kohta ja krediidiasutuse aktsionäride võiliikmete nimekiri, kellele kuulub vähemalt2 protsenti krediidiasutuse aktsia- või osakapitalist või häältearvust, esitatakse Eesti Pangale hiljemalt majandusaastale järgneva aasta kuue kuu jooksul.

(3) Eesti Pangal on Eesti Panga seadusest (RT I 1993, 28, 498; 30,õiend; 1994, 30, 463; 1998, 64/65,1006; 1999, 16, 271) tulenevate ülesannete täitmiseks õigusnõuda krediidiasutuselt täiendavat regulaarset ningühelikordset aruandlust. Aruandluse vormid kehtestab Eesti Pank.

§ 92. Aruannete avalikustamine

(1) Krediidiasutuse avalikustatav kvartali-, poolaasta- ja kolmveerandaasta aruannening majandusaastaauditeerimata aruanne peab aruandeperioodi lõpust hiljemalt kahe kuumöödumisel ning majandusaastaauditeeritud aruanne hiljemalt kuue kuu möödumisel olemakättesaadav krediidiasutuse asukohas, tema kõigisfiliaalides ja esindustes.

(2) Avalikustamisele kuuluvate andmete miinimumi, aruannete vormid jakoostamise meetodika kehtestabEesti Pank.

(3) Kui avalikustatavaid finantsaruandeid on audiitor kontrollinud, lisatakse neilevastav märkus.

(4) Avalikustatud aruandes vea ilmnmisel tuleb sellest koheselt avalikkusele teatada ja teha vastav parandusjärgmises avalikus aruandes.

§ 93. Audiitorkontroll

(1) Krediidiasutuse majandusaasta aruanne peab olema kontrollitud audiitori pooltvastavalt rahvusvahelisteauditeerimise standarditele.

(2) Lisaks krediidiasutuse aastaaruandele audiitor kontrollib ja annabjärelalusotsuse lisas oma arvamuse:

- 1) vara hindamise vastavuse kohta vara tegelikule väärtusele;
- 2) vara mahakandmise ja väärtuse korrigeerimise kohta;
- 3) kohustuslike reservide moodustamise kohustuse täitmise kohta;
- 4) maksevõime ja omavahendite kohta kehtestatud eeskirjadetäitmise kohta;
- 5) sisekontrolli või revisjonikomisjoni tegevuse ja toimingutepiisavuse kohta;
- 6) krediidiasutuse infosüsteemide turvalisuse kohta.

(3) Krediidiasutusega samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaidäriühinguid peab kontrollima vähemalt üksühine audiitor.

§ 94. Audiitori nimetamine

(1) Krediidiasutuse audiitoriks võib nimetada krediidiasutuseauditeerimiseks piisavate teadmiste jakogemustega usaldusväärse isiku.

(2) Krediidiasutuse audiitori võib nimetada ühekordseaudiitorkontrolli tegemiseks või teatud tähtjaks, kuidmitte kauemaks kui viieks aastaks. Sellest pikemaks perioodiks audiitori korduv nimetamine ei ole lubatud.

(3) Krediidiasutuse asukohajärgne kohus määrab Eesti Pangaavalduse alusel audiitori, kui:

- 1) üldkoosolek ei ole audiitorit nimetanud;
 - 2) üldkoosoleku poolt nimetatud audiitor loobus audiitorkontrolliläbiviimisest;
 - 3) audiitor on kaotanud Pangainspektsiooni arvamuse kohaselt usalduse.
- (4) Kohtu poolt määratud audiitori volitused kestavad kuni uueaudiitori nimetamiseni üldkoosoleku poolt.

§ 95. Audiitori informeerimiskohustus

(1) Audiitor on kohustatud viivitamatult informeerima kirjalikultPangainspektsiooni asjaoludest, mille tulemuseks on või võib olla:

- 1) krediidiasutuse tegevust reguleerivate õigusaktide olulinerikkumine;

- 2) krediidasutuse tegevuse katkemine;
 - 3) krediidasutuse tüarettevõtja tegevuse katkemine;
 - 4) audiitori eitav või märkustega järelauditsuskrediidasutuse raamatupidamise aastaaruande või konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta;
 - 5) olukord või oht olukorra tekkimiseks, kus krediidasutus ei ole võimeline täitma oma kohustusi;
 - 6) juhi või töötaja tegu, mis tekitab või võib tekitada olulist varalist kahju krediidasutusele, tema kliendile või klientidele.
- (2) Pangainspeksioonile edastatud andmetele ei laiene krediidasutuse ja audiitorivahel sõlmitud lepingus sätestatud konfidentsiaalsuse nõuded.

9. peatükk

JÄRELEVALVE

§ 96. Järelevalve teostaja ja ülesanded

- (1) Krediidasutuste tegevuse üle teostab järelevalvet Pangainspeksioon Eesti Panga seaduses, käesolevas seaduses ja nende alusel väljaantud õigusaktides sätestatud korras.
- (2) Järelevalve korraldamiseks ja teostamiseks on Eesti Panga õiguskäesolevas seaduses või Eesti Pangaseaduses ettenähtud alustel anda välja määrusi, juhendeid, otsuseid, samuti anda soovitusi või selgitusi.
- (3) Pangainspeksioon vaatab läbi krediidasutuste tegevusloa taotluse, ühinemisloa taotluse ja muud käesolevas seaduses ettenähtud taotlused ning nende juurde kuuluvad dokumendid, kontrollib ja hindab nende vastavust käesolevas seaduses sätestatud nõuetele.
- (4) Pangainspeksioon jälgib pidevalt krediidasutuste tegevust ja seisundit ning kontrollib usaldatavusnormatiivide järgimist krediidasutuse ja krediidasutuse konsolideerimisgrupi poolt. Vajadusel kaasab Pangainspeksioon selleks sõltumatuid eksperte.

§ 97. Järelevalve ulatus

Pangainspeksiooni järelevalvetegevus hõlmab:

- 1) kõiki Eesti krediidasutusi;
- 2) Eesti krediidasutuste välisriikides paiknevaid tütar krediidasutusi, filiaale ja esindusi, kui nende üle ei teosta järelevalvet välisriigi järelevalveorgan või kui välisriigi järelevalveorganiga on vastavalt kokkulepitud;
- 3) välisriigi krediidasutuste Eestis paiknevaid tütar krediidasutusi, filiaale ja esindusi, kui vastav välisriigi järelevalveorganiga ei ole kokku lepitud teisiti;
- 4) krediidasutusega samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid äriühinguid.

§ 98. Koostöö välisriikide järelevalveasutustega

- (1) Pangainspeksioonil on õigus teha koostööd välisriikide pangajärelevalve- ja teiste pädevate järelevalveasutustega ning vahetada järelevalvetegevuseks vajalikku informatsiooni.
- (2) Pangainspeksioon võib välisriikide pangajärelevalveasutustega sõlmitud koostöökokkulepete alusel volitada välisriigi pangajärelevalveasutust kontrollima vastava riigi krediidasutuse Eestis paiknevate tüarettevõtjat, filiaali ja esindust.

§ 99. Pangainspeksiooni õigused informatsioonisaamisel

- (1) Järelevalvetegevuse eesmärgil on Pangainspeksioonil õigus:
 - 1) nõuda krediidasutuselt ja krediidasutuse konsolideerimisgruppikuuluvatelt äriühingutelt esitatud andmete täpsustamiseks täiendavat informatsiooni, dokumente ja selgitusi;
 - 2) nõuda informatsiooni, dokumente ja selgitusi krediidasutuses olulist osalust omavatelt aktsionäridelt;

3) teostada krediidasutuse konsolideerimisgruppi kuuluvate äriühingute kohapealset kontrolli Pangainspeksioonile edastatud informatsiooni kontrollimiseks ning nõudajärelevalve teostamiseks vajalike dokumentide esitamist;

4) saada andmeid krediidasutuse tegevuse ja aktsionäride või liikmete kohta riiklikest põhiregistritest, riiklikest registritest ja riigi andmekogude vastutavatel ja volitatud töötajatel ja nõuda nimetatud isikutekäsituses olevate dokumentide esitamist;

5) saada informatsiooni ja teha koostööd kindlustus- ja väärtpaberijärelevalve asutustega järelevalveküsimustes;

6) saada informatsiooni ning teha koostööd krediidasutusesise kontrolli osakonna võirevisjonikomisjoniga.

(2) Järelevalvetegevuse eesmärgil on Pangainspeksioonil õigus kehtestada krediidasutusele täiendavate andmete esitamise kohustus.

§ 100. Järelevalve korraldus

(1) Järelevalvet korraldatakse krediidasutuse ning temakonsolideerimisgrupi poolt edastatava aruandlusening muu informatsiooni põhjal, samuti kohapealse kontrolli teel.

(2) Pangainspeksioon teostab krediidasutuses ja konsolideerimisgrupiemaetevõtjaks olevas äriühingukohapealset kontrolli mitte vähem kui üks kord iga kahe aasta järel.

§ 101. Kohapealne kontroll

(1) Kohapealsel kontrollimisel on Pangainspeksiooni töötajatel jateistel Eesti Panga volitatud isikutel õigus:

1) siseneda kõikidesse ruumidesse, järgides kõikikrediidasutuses kehtivaid turvaeeskirju;

2) kasutada tööks vajalikku eraldi ruumi;

3) piiranguteta uurida dokumente ja andmekandjaid ning teha nendest väljavõtteid, ära kirju ja koopiaid ning jälgida tööprotsesse.

(2) Krediidasutuse juhatus on kohustatud määrama kompetentse isikuid, kes esitab kontrollijale tema ülesande täitmiseks vajalikke dokumente ja muud informatsiooni, kaasa arvatud audiitori poolt krediidasutuse aruannete kohta tehtud järeldusotsused koos juhatusele esitatavate märkustega, ja annab nende kohta vajalikkeselgitusi.

(3) Kontrollija on kohustatud koostama kontrollimise tulemuste kohta aktiivi või öiendi, mis esitatakse krediidasutuse juhatuse liikmele või tema poolt volitatud isikule, kes annab selle kättesaamise kohta allkirja.

§ 102. Erakorralise audiitorkontrolli või ekspertiisimääramine

(1) Pangainspeksioonil on õigus nõuda krediidasutuses erakorralise audiitorkontrolli või ekspertiisiläbiviimist, kui Pangainspeksiooni hinnangul krediidasutuse aruanded on eksitavad, tegelikkusele mittevastavad või on tehtud tehinguid, mille tulemusena võidakse tekitada või on tekitatud krediidasutusele olulist kahju või kui muud krediidasutuse järelevalveks olulised küsimused vajavad täiendavat selgitamist.

(2) Pangainspeksioonil on õigus määrata erakorralise audiitorkontrolli või ekspertiisiläbiviimiseks audiitor, kellel on õigus kasutada kõiki kontrolli või ekspertiisiläbiviimiseks vajalikke andmeid ja dokumente. Krediidasutus on kohustatud need piiranguteta esitama ja osutama audiitorile igakülgselt vastavalt käesolevaseaduse § 101 lõikes 2 sätestatud korrale.

(3) Erakorralise kontrolli või ekspertiisiläbiviimisega seotud kulud kannab Eesti Pank.

§ 103. Ettekirjutus

(1) Pangainspeksioonil on õigus:

1) teha ettekirjutusi, kui järelevalve tulemusel on avastatud seaduste, nende alusel kehtestatud õigusaktide või krediidasutuse põhikirja nõuete rikkumisi;

2) õiguserikkumiste ärahoidmiseks kohaldada ettekirjutusega käesoleva seaduse §-s 104, välja arvatud selle punktis 12 sätestatud, kui krediidasutuse poolt võetud riskid on oluliselt suurenenud või kui esineb muud krediidasutuse tegevust ohustavaid või hoiustajate, teiste klientide ja võlaausaldajate huve kahjustavaid asjaolusid.

(2) Ettekirjutuses peavad olema toodud:

1) ettekirjutuse koostaja nimi ja ametikoht;

2) ettekirjutuse tegemise kuupäev;

- 3) ettekirjutuse saaja nimi ja aadress;
 - 4) ettekirjutuse tegemise alused koos viidetega vastavate õigusaktidesätetele;
 - 5) ettekirjutuse täitmise tähtaeg;
 - 6) ettekirjutuse täitmata jätmisel rakendatavad sanktsioonid.
- (3) Ettekirjutus väljastatakse viivitamata krediidiasutuse esindajale allkirja vastu.
- (4) Ettekirjutuse saaja peab pärast ettekirjutuse saamist viivitamata asumaselle täitmisele.
- (5) Ettekirjutuse saajal on õigus vaidlustada ettekirjutus käesolevaseaduse §-s 110 ettenähtud korras.

§ 104. Õigused ettekirjutuse tegemisel

Pangainspektsioonil on õigus ettekirjutusega:

- 1) piirata krediidiasutuse teatavat liiki tehingute mahtu;
- 2) keelata krediidiasutusel teatavat liiki tehingute tegemine;
- 3) keelata osaliselt või täielikult kasumist tehtavad väljamaksed;
- 4) keelata uute filiaalide asutamine;
- 5) nõuda krediidiasutuse varade hindamist vastavalt käesoleva seaduse §-s 86 sätestatule;
- 6) nõuda krediidiasutuse tegevuskulude piiramist;
- 7) nõuda sise-eeskirjade ja protseduurireeglite muutmist;
- 8) nõuda krediidiasutuse nõukogult juhatuse liikmetagasikutsumist;
- 9) teha ettepanek üldkoosolekule nõukogu liikmetagasikutsumiseks;
- 10) nõuda krediidiasutuse töötajate tööltkõrvaldamist;
- 11) nõuda krediidiasutuse tervendamiskava esitamist;
- 12) nõuda Hoiuste Tagamise Fondi kohustusliku osamakse tasumist;
- 13) esitada muid nõudmisi käesoleva seadusetäitmiseks.

§ 105. Krediidiasutuse juhtimisorganite koosolekute kokkutsumine ning nendes osalemine

(1) Pangainspektsioonil on õigus teha ettekirjutus:

- 1) krediidiasutuse juhatuse, nõukogu või üldkoosolekute kokkutsumiseks;
- 2) Pangainspektsiooni arvamuse kohaselt vajaliku küsimuse juhatuse, nõukogu või üldkoosolekupäevakorda võtmiseks.

(2) Pangainspektsioonil on õigus saata koosolekule oma esindajaid, kellel on õigus esitada seisukohti ja teha ettepanekuid ning nõuda nende kandmist koosoleku protokollis.

§ 106. Krediidiasutuse juhtimisorganite otsuste kehtetukstunnistamine

Krediidiasutuse asukohajärgne kohus võib Eesti Panga avalduse alusel tunnustada kehtetuks seaduse, sellealusel väljaantud õigusakti või krediidiasutuse põhikirjagavastuolus oleva üldkoosoleku, nõukogu või juhatuse otsuse, kui avaldus on esitatud kolme kuu jooksul otsuse vastuvõtmisest.

§ 107. Krediidiasutuse tervendamiskava

(1) Kui krediidiasutus ei täida usaldatavusnormatiive, on ta kohustatud esitama Pangainspektsioonile ettekirjutusega määratud tähtajaks tervendamiskava.

(2) Pangainspektsioonil on õigus nõuda krediidasutusetervendamiskavale ekspertiisi tellimist ühelt võimtmelt Pangainspektsiooni poolt määratud audiitorilt.

(3) Tervendamiskavas peab kirjeldama üksikasjalikult abinõusid, mille rakendamisega kavatakse saavutada usaldatavusnormatiivide täitmine Pangainspektsiooni poolt määratud tähtjaks.

(4) Kui Pangainspektsiooni arvamuse kohaselt ei ole krediidasutusetervendamiskava realiseeritav või see ei taga klientide ja võlausaldajate huvide kaitset või kui krediidasutus ei ole võimeline tähtaegselt ellu viimata tervendamiskavas esitatud tegevusi ja meetmeid, on Pangainspektsioonil õigus teha ettepanek krediidasutusele moratoriumi kehtestamiseks või krediidasutuse tegevusloa tühistamiseks või rakendada muid käesolevast seadusest tulenevaid meetmeid.

§ 108. Informeerimiskohustus

(1) Kohustusliku informatsioonina, aruannete ja dokumentidenakäsitatakse käesolevas seaduses kõik käesolevas seaduses või sellest tulenevates õigusaktides nimetatud aruandeid, informatsiooni, selgitusi või muud dokumente, mida krediidasutused või teised isikud on kohustatud esitama Pangainspektsioonile või teistele käesolevas seaduses nimetatud isikutele või neid avaldama.

(2) Krediidasutused on kohustatud viivitamatult informeerima Pangainspektsioonikirjalikult:

1) krediidasutuse asukoha ja aadressi muutmistest, samuti kõigi filiaalide ja esinduste avamisest, nende aadressi muutmistest ja nende sulgemistest ning tütarettevõtja või sidusettevõtja või abiettevõtja asutamisest, omandamisest või lõpetamisest,

2) asjaoludest, mis mõjutavad või võivad oluliselt mõjutada krediidasutuse finantsseisundit;

3) allutatud laenulepingute sõlmimisest;

4) muudest asjaoludest ja toimingutest, kui see on ette nähtud käesolevas seaduses.

(3) Krediidasutuste, tema filiaalide, esinduste, samuti tütarettevõtjate ja sidusettevõtjate ning nende audiitorikontrolli tulemuste kohta peab andmekogu Eesti Pank. Selle andmekogu vastutav töötaja on Pangainspektsioon.

§ 109. Kontrollimise andmete salastatus

(1) Pangainspektsiooni järelevalvetegevuse käigus saadud andmed ja tulemused on konfidentsiaalsed ega kuulu avaldamisele. Pangainspektsiooni töötaja, samuti Pangainspektsioonivolituses tegutsenud audiitorid, eksperdid ja muud isikud on kohustatud neile järelevalve käigus teatavaks saanud konfidentsiaalseid andmeid hoidma tähtajatult saladuses.

(2) Kontrollimisel selgunud salajaste andmete avaldamine on lubatud:

1) kohtule, uurimisorganile ja maksuhaldurile seoses krediidasutuse poolse seaduserikkumisega;

2) Eesti Panga töötajatele, kui see on vajalik nendele ülesannete täitmiseks tingimusel, et neile laieneb Eesti Panga seaduse järgi ametialase saladuse pidamise kohustus;

3) kindlustus- ja väärt-paberiinspektsiooni ametnikele lepingualusel tingimusel, et edastatud informatsioonikasutatakse ainult järelevalve eesmärgil ja on tagatud seadusega sätestatud informatsiooni salastatus;

4) teiste riikide pangajärelevalve asutustele, kui välisriigipangajärelevalve asutusele laieneb seaduse alusel pangasaladuse hoidmise kohustus;

5) krediidasutuse moratoriumi- ja pankrotihaldurile;

6) Hoiuste Tagamise Fondile.

§ 110. Pretensioonide esitamine ja vaidluse lahendamine

(1) Kui Pangainspektsiooni töötajad või teised Eesti Pangavolituses järelevalvet teostavad isikud ületavad krediidasutuse kontrollimisel neile Eesti Panga seadusega või käesoleva seadusega antud volitusi, on krediidasutusel õigus:

1) lisada kontrollaktile või -õiendile sellekohane arvamus, tehes krediidasutuse esindaja allkirja juurdevastavasisulise märkuse;

2) esitada kontrollijate tegevuse kohta Eesti Panga presidendile kirjalik pretensioon kümne päeva jooksul akti või õiendi kättesaamise päevast arvates.

(2) Eesti Panga president on kohustatud krediidasutuse pretensiooni läbivaatama ja teatama oma otsusestühe kuu jooksul pretensiooni ja asja lahendamiseks kõigi vajalike dokumentide jaseletuste saamise päevastarvates.

(3) Pangainspektsiooni ettekirjutuse peale võib esitada kaebusehalduskohtule kümne päeva jooksulettekirjutuse saamisest arvates.

(4) Pretensiooni esitamine ja menetlemine ei peata järelevalve tulemustealusel tehtud ettekirjutuste, otsuste ja muude selliste haldusaktide (-toimingute) täitmist, kui Pangainspektsiooni poolte ole ette nähtud teisiti.

(5) Järelevalve tulemusel tehtud ettekirjutuste, otsuste ja muude sellistehaldusaktide (-toimingute) läbivaatamise käigus ei kuulu rakendamisele halduskohtumenetluse seadustiku(RT I 1993, 50, 694; 1994, 16,290; 28, 425; 1995, 29, 358 ja 359; 1996, 37, 739; 1997, 16, 260; 30, 472; 87, 1468; 93,1557; 95/96, 1575;1998, 17, 265; 61, 981; 1999, 16, 271) § 9 lõige 3.

10. peatükk

MORATOORIUM

§ 111. Moratooriumi mõiste

Moratorium on makseraskustes oleva krediidasutuse tegevuse osaline võitälilik peatamine eesmärgigaselgitada välja makseraskuste põhjused, iseloom, võimalusedmaksevõime taastamiseks ja kaitsta võlausaldajatevaralisi huve.

§ 112. Moratooriumi kehtestamine

(1) Eesti Pank võib krediidasutusele kehtestada moratooriumi, kui:

1) krediidasutus tulenevalt oma finantsseisundist ei täidatähtaegselt kas või ühte oma kohustusthoiustajate ees või

2) krediidasutuse likviidsete varade ja jooksvate kohustuste vahekorad onselline, et Pangainspektsiooniarvamuse kohaselt ei ole krediidasutus suuteline tähtaegselt täitma oma kohustusivõi

3) krediidasutus ei ole eelmisel kalendrikuul täitnudkäesoleva seaduse § 80 lõikes 4 sätestatud nõuetjaPangainspektsiooni arvamuse kohaselt ei suuda seda täita ka käesolevkalendrikuul.

(2) Moratooriumi kehtestamise ettepaneku esitab Pangainspektsioon.

(3) Moratooriumi kehtestamisel määrab Eesti Pank moratooriumitähtaja, ulatuse, tingimused jamoratooriumihalduri ning tema pädevuse.

(4) Moratooriumi kestus ei või ületada kuut kuud.

(5) Moratooriumihaldur peab vastama käesoleva seaduse § 56lõikes 2 sätestatud nõuetele.Moratooriumihaldur ei või olla Pangainspektsiooni töötaja.

(6) Eesti Pank saadab moratooriumi kohta viivitamatult teate krediidasutuseasukohajärgsele äriregistrilevastava kande tegemiseks, lisades moratooriumihalduri nime, isikukoodi ja elukoha.

(7) Teade moratooriumi kehtestamisest avaldatakse Eesti Panga poolt hiljemaltkahe tööpäeva jooksul otsusevastuvõtmisest arvates vähemalt ühes üleriigilise levikugapäevalehes ja krediidasutuse asukoha kohalikusajalehes.

§ 113. Krediidasutuse juhtimine moratooriumi ajal

(1) Moratooriumihalduril on moratooriumi ajal õigus, kui käesolevaseaduse § 112 lõike 3 kohaselt ei olekehtestatud teisiti:

1) esindada, juhtida ja kontrollida krediidasutust;

2) peatada krediidasutuse juhtimisorganite otsuste täitmine;

3) valitseda ja käsutada krediidasutuse vara.

(2) Moratooriumi kehtestamise otsuse alusel peatuvad krediidasutusejuhtimisorganite liikmete volitused,kui käesoleva seaduse § 112 lõike 3 kohaselt ei olekehtestatud teisiti.

(3) Moratooriumihaldur on kohustatud kahe päeva jooksul pärast määrämist:

1) paigutama krediidasutuse asukohta, igasse filiaali ja esindusse teatemoratooriumihalduri määrämisekohta, tuues teates ära isikute nimed, kelle volitused krediidasutuse nimel tehinguid sooritada on tühistatud või kelle varasem õigus anda krediidasutuse poolt korraldusi maksete või ülekannete sooritamiseks ontühistatud;

2) avaldama käesoleva lõike punktis 1 sätestatudisuga teate vähemalt ühes üleriigilise levikugapäevalehes ja krediidasutuse asukoha ning filiaali asukoha kohalikus ajalehes ningkordama seda teadet neljanädala jooksul kord nädalas;

3) teavitama korrespondentpanku ja Eesti VäärtpaberiteKeskregistrit isikutest, kes ei oma enam volitusikrediidasutuse nimel käsutada krediidasutuse vara või volituse alusel valitsetavatvara, ja isikutest, kellele need volitused antud;

4) peatama igasuguse tulude jaotamise, sealhulgas preemiate, lisatasude jamuude soodustuste, laenuening muude summade väljamaksmised krediidasutuse juhtidele, töötajateleja aktsionäridele või liikmetele.

(4) Moratooriumihaldur esitab Hoiuste Tagamise Fondile andmed jaõigustatud isikutele saldokinnituseHoiuste Tagamise Fondi seaduses ettenähtud korras.

(5) Moratooriumihaldur saab krediidasutuse arvel tasu, mis vastab temaülesannetele. Moratooriumihalduritasu määrab Eesti Pank. Moratooriumihalduri abilistele, sealhulgas ekspertidele,audiitoritele ja krediidasutusetöötajatele võib maksta tasu, mis vastab nende ülesannetele jakvalifikatsioonile.

(6) Moratooriumihaldur peab välja selgitama, kas krediidasutus suudabmakseraskused kõrvaldada ja omategevust jätkata.

(7) Moratooriumihaldur esitab Pangainspektsioonile hiljemalt30 päeva jooksul ametisse määrämisest arvateskirjaliku aruande krediidasutuse finantsseisundist. Aruande vormi kehtestab Eesti Pank.

(8) Moratooriumihaldur on kohustatud esitama tegevusaruandeidPangainspektsiooni nõudmisel, kuid mitteharvem kui üks kord kuus.

(9) Moratooriumihalduri tegevuse peale võib kaebuse esitada käesoleva seaduse §-s 110 sätestatud korras,kusjuures kaebuse esitamine ja menetlemine ei peata moratooriumihalduri tegevust.

§ 114. Kohustuste täitmine moratooriumi ajal

(1) Moratooriumihaldur on kohustatud kõigi krediidasutuse hoiustajate, teiste klientide ja võlausaldajatehuvidest lähtuvalt tegutsema majanduslikult kõige otstarbekamal viisil.

(2) Moratooriumi ajal võib moratooriumihaldur makseraskustekõrvaldamise eesmärgil müüa krediidasutusevara kõige suuremat kasu andval viisil ja paigutada laekunud summad krediidasutustessevõi madala riskigarahaturuinstrumentidesse. Moratooriumihaldur võib teha tehinguid ja toiminguidvõlausaldajate huvidessuuremate kahjude ärahoidmise eesmärgil.

(3) Moratooriumi ajal krediidasutus ei täida enne moratooriumikehtestämist võetud rahalisi ja muid varalisikohustusi. Eeltoodud ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõikes 4sätestatud juhul või kui käesoleva seaduse § 112lõike 3 kohaselt on kehtestatud teisiti.

(4) Moratooriumi ajal täidetakse ainult enne moratooriumi kehtestämiskrediidasutuse poolt arveldamiseksvastuvõetud maksekäsunditest tulenevaid kohustusi ja teostatakse tasaarvestusimaksesüsteemi vahendusel.

(5) Moratooriumi ajal ei teostata krediidasutuses sundtäitmisi egakrediidasutuse vara arestimist.

(6) Kohus keeldub määrusega moratooriumi ajal krediidasutuse vastuesitatud avaldust menetlusse võtmastja tagastab selle. Moratooriumi lõpuni peatab kohus kohtumenetluse, milles krediidasutuson kostjaks.

(7) Moratooriumi ajaks peatub krediidasutuse klientide selliste kohustustetäitmine, mis on sõltuvusesmoratooriumi all olevast krediidasutusest, kui käesoleva seaduse § 112lõike 3 kohaselt ei ole kehtestatud teisiti.

(8) Moratooriumi kehtestämise päevast kuni moratooriumilõpetämiseni peatub krediidasutuse kohustustasuda võlg rahalise põhi- või kõrvalkohustise järgi, kuikäesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti. Võlgadeväljamaksmist jätkatakse kohe pärast moratooriumi lõpetämist, kuikrediidasutus on oma maksevõime taastanud. Trahve ja viiviseid moratooriumi ajal ei määrata, arvestata ega maksta. Intressidearvestämist jätkatakse, kuid nende väljamaksmist alustatakse moratooriumi lõpetämise päevalejärgneval päeval vastavalt sõlmitud lepingutele.

(9) Enne moratooriumi kehtestämist võetud kohustuste täitmistalustab krediidasutus moratooriumilõpetämise päevale järgneval päeval, kui krediidasutus on omamaksevõime taastanud.

§ 115. Moratooriumi lõpetamine

- (1) Eesti Pank otsustab moratooriumi lõpetamise moratooriumihalduriaruannetes esitatud andmete põhjal moratooriumi kehtestamise otsuses määratud tähtajal, kuid mitte hiljem kuikuu kuu möödumisel moratooriumikehtestamisest.
- (2) Moratooriumihaldur võib taotleda moratooriumi lõpetamist ennemääratud tähtaega.
- (3) Eesti Pank otsustab moratooriumi lõpetamise ja annab nõusolekukrediidiasutuse tegevuse jätkamiseks, kui:
 - 1) moratooriumihalduri aruande kohaselt on krediidiasutuse makseraskused kõrvaldatud ja klientide javõlausaldajate varalised huvid kaitstud ja
 - 2) Pangainspektsiooni arvamuse kohaselt ei esine käesoleva seaduse §-s 17 loetletud asjaolusid.
- (4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt tehtud otsuse alusel saab krediidiasutus tagasi oma varavalitsemise õiguse ja juhtimisorganite liikmete volitused jätkuvalt.
- (5) Kui krediidiasutus ei vasta pärast moratooriumi tähtajalõppu, kuid mitte hiljem kui kuue kuumöödumisel moratooriumi kehtestamisest, käesolevas seadusessätetatud tingimustele, otsustab Eesti Pankkrediidiasutuse tegevusloa tühistamise käesoleva seaduse §-s 17 ettenähtud alustel.

11. peatükk

KREDIIDIASUTUSE LÕPETAMINE

1. jagu

Vabatahtlik ja sundlõpetamine

§ 116. Krediidiasutuse lõpetamise viisid

- (1) Krediidiasutus lõpetatakse:
 - 1) krediidiasutuse aktsionäride või liikmete üldkoosoleku otsusel seaduste ja krediidiasutuse põhikirjaalusel (vabatahtlik lõpetamine);
 - 2) Eesti Panga algatusel kohtuotsuse alusel (sundlõpetamine);
 - 3) maksejõuetuse korral vastavalt käesolevale seadusele jupankrotiseadusele.
- (2) Krediidiasutus võib vabatahtlikult või sundlõpetadatingimusel, et tema varad on piisavad kõigivõlausaldajate õigustatud nõuete täielikuks rahuldamiseks.
- (3) Kui likvideerimismenetluse käigus ilmneb, et krediidiasutuse varast eijätku kõigi võlausaldajate õigustatud nõuete täielikuks rahuldamiseks, peavad likvideerijad peatama oma tegevuse ja algatama pankrotimenetluse, teatades kirjalikult sellest eelnevalt Pangainspektsioonile.

§ 117. Vabatahtlik lõpetamine

- (1) Krediidiasutuse lõpetamise otsustamiseks aktsionäride või liikmete üldkoosolekul esitab juhatus üldkoosolekule ülevaate krediidiasutuse jooksva aasta majandustegevusest ja krediidiasutuse varalisest seisundist. Ülevaates peab näitama, millise tähtaja jooksul ja milliste vahendite arvel krediidiasutus rahuldab täielikult kõigivõlausaldajate õigustatud nõuded.
- (2) Krediidiasutuse juhatus on kooskõlastatult nõukoguga kohustatud vähemalt 15 päeva enne üldkoosolekupäeva esitama Eesti Pangale taotluse krediidiasutuse vabatahtliku lõpetamise loasaamiseks koos käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmetega. Eesti Pank võib kehtestada tähtaja, mille jooksul peavad kõik hoiustajate nõuded olema rahuldatud.
- (3) Eesti Pank annab krediidiasutusele loa vabatahtlikult lõpetamiseks üksnes tingimusel, et krediidiasutus on võimeline kõigi võlausaldajate õigustatud nõuded täielikult rahuldama hiljemalt kolme kuu jooksul likvideerimisteate avaldamise päevast arvates.

§ 118. Sundlõpetamine

- (1) Krediidiasutus lõpetatakse Eesti Panga avalduse alusel kohtuotsusega, kui krediidiasutuse tegevusloa on Eesti Panga poolt tühistatud.

(2) Kohtule tuleb koos avaldusega esitada tõendid käesoleva seaduse §-s 17 sätestatud asjaolude kohta.

(3) Krediidiasutuse sundlikvideerimise otsustab kohus viivitamatult, kuid mittehiljem kui kolme tööpäevajooksul vastava avalduse esitamisest arvates.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhul ei rakendata äriseadustiku § 366 lõikes 3 sätestatud.

(5) Sundlõpetamise otsus kuulub viivitamatule täitmisele ning kaebuse esitamine ja menetlemine ei peatalikvideerijate tegevust.

§ 119. Likvideerijatele esitatavad nõuded

(1) Likvideerijateks valitakse või määratakse vähemalt kolm pangandusalal kogemusi omavat või juriidilisekõrgharidusega isikut, kellest vähemalt üks peab vastamäesoleva seaduse § 56 lõikes 2 toodud nõuetele.

(2) Likvideerijad peavad oma kohustuste täitmisel säilitama erapooletuse. Eesti Panga nõudmisel peablikvideerija esitama oma isiklike ja majanduslike huve ning nende huvide konfliktkajastava informatsiooni. Informatsiooni sisu määrab ja esitamise korra kehtestab käesoleva seadusealusel Eesti Pank.

(3) Eesti Pangel on õigus sekkuda likvideerijate tegevusse ja nõudakohtu kaudu uute likvideerijatemääramist, kui on andmeid, et likvideerijate tegevus ei vasta seadusele võivõlausaldajate nõudeid ei rahuldata objektiivselt.

(4) Likvideerijad saavad likvideeritava krediidiasutuse arvel tasu, mis vastab nende ülesannetele, kuid mitterohkem kui tegutseva krediidiasutuse juhatuse liikmed keskmiselt. Likvideerijate abilistele, sealhulgas ekspertidele ja audiitoritele ei või maksta tasu rohkem kui tegutseva krediidiasutuse poolt keskmiselt makstakse vastavatel ametikohtadel töötavatele või tegutsevatele isikutele.

§ 120. Likvideerijate kohustused ja ülesanded

Likvideerijad on kohustatud:

1) teostama krediidiasutuse kõigi varade täieliku inventuurilõpetamisotsuse jõustumise päeva seisuga;

2) avaldama krediidiasutuse likvideerimismenetluse teate vähemalt kahes ülevabariigilise levikuga ajalehes kahel korral kahe nädalase vaheajaga;

3) teatama kõigile teada olevatele võlausaldajatele likvideerimismenetlusest kirjalikult, teatades ühtlasi, millise krediidiasutuse kaudu toimub nõudesummade väljamaksmine;

4) nõudma kõigilt teada olevatelt võlausaldajatelt nende rahaliste nõuete saldokinnituse esitamist kahe kuu jooksul, arvates esimese likvideerimisteate ajalehes ilmumise päevast;

5) teatama viivitamatult lõpetamisotsusest korrespondentpankadele ja sulgema korrespondentkontod;

6) esitama tegevusaruanded ja lõppbilansi Eesti Panga poolt kehtestatud korras.

§ 121. Võlausaldajate nõuete esitamine jarahuldamine

(1) Lõpetamisotsuse avaldamisest arvates loetakse kõigivõlausaldajate nõuete tähtpäevad saabunuks jakrediidiasutuse kohustused kuuluvad täitmisele täies ulatuses.

(2) Likvideerijatel on õigus nõuda kõigilt teada olevatelt võlausaldajatelt täiendavaid andmeid ja dokumente nende võlanõude tõestamiseks.

(3) Krediidiasutustele ei rakendata äriseadustiku § 379 lõike 3 ja § 380 sätteid.

2. jagu

Krediidiasutuse pankrot

§ 122. Pankrotihoiatuse saamine

Krediidiasutus on kohustatud teatama Eesti Pangale viivitamatult, kuid mitte hiljem kui järgmisel tööpäeval, võlausaldajalt pankrotiseaduse § 9 lõike 1 punktis 4 nimetatud pankrotihoiatuse saamisest.

§ 123. Pankrotiavalduse esitamine

(1) Krediidiasutuse vastu võivad pankrotiavalduse esitada:

1) võlausaldaja;

2) likvideerijad seaduses ettenähtud juhtudel;

3) Eesti Pank.

(2) Tegutsev krediidasutus kui võlgnik võib pankrotiavalduseesitada ainult Pangainspektsiooni kirjalikul nõusolekul.

§ 124. Pankrotiavalduse esitamine Eesti Panga poolt

(1) Eesti Panga on krediidasutuse suhtes pankrotiavalduse esitamiseõigus sellest olenemata, kas ta onkrediidasutuse võlausaldaja.

(2) Eesti Panga on õigus esitada pankrotiavaldus lisaks pankrotiseaduse §-s 9 ettenähtud alustele ka juhul, kui krediidasutus ei suuda rahuldada kas või ühe kliendi õigustatud nõuet ja tal on küllaldaselt andmeid krediidasutuse maksejõuetuse kohta.

§ 125. Pankrotimenetluse algatamine ja avalduseläbivaatamine

(1) Krediidasutuse suhtes pankrotimenetluse algatamise otsustab kohus viivitamatult, kuid mitte hiljem kui kolme tööpäeva jooksul pankrotiavalduse esitamisest arvates.

(2) Eesti Panga poolt krediidasutuse suhtes pankrotiavalduse esitamisele kohaldata pankrotiseaduse §-de 12 ja 12¹ sätteid. Kohus vaatab pankrotiavalduse läbi viivitamatult, kuid mitte hiljem kui järgmisel tööpäeval ja otsustab pankroti väljakuulutamise pankrotiavaldusele lisatud tõendite alusel.

(3) Võlausaldaja või likvideerijate avalduse alusel krediidasutuse pankrotimenetluse algatamise otsustamiseks peab kohus eelistungi. Eelistungile kutsutakse Eesti Panga esindaja, kes annab arvamuse krediidasutuse pankrotimenetluse algatamise kohta.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud pankrotiavalduse vaatab kohus läbi mitte hiljem kui seitsmekalendripäeva jooksul pankrotimenetluse algatamisest arvates.

§ 126. Ajutise halduri ja pankrotihaldurite määramine

(1) Krediidasutuse ajutise halduri ja pankrotihaldurid määrab kohus Eesti Panga ettepanekul.

(2) Krediidasutuse pankrotimenetluses on vähemalt kolm pankrotihaldurit, kellest vähemalt üks peab vastama käesoleva seaduse § 56 lõikes 2 sätestatud nõuetele. Krediidasutuse pankrotimenetluses ei kohaldata pankrotiseaduse §-s 30 sätestatud.

(3) Kohus vabastab pankrotihalduri tema soovil. Vabastamise soovist teatab pankrotihaldur Eesti Pangale 30 päeva ette, esitades tegevusaruande.

(4) Kui pankrotihaldur on jätnud oma ülesanded täitmata või ei täida neid nõuetekohaselt, vabastab kohus pankrotihalduri Eesti Panga avalduse või pankrotitoimkonna otsuse alusel.

(5) Kui pankrotihaldur vabastatakse, määratakse uus pankrotihaldur käesoleva paragrahvi lõikes 1 ettenähtud korras.

(6) Ajutine haldur ja pankrotihaldur on kohustatud seitsme päeva jooksul pärast määramist esitama käesoleva seaduse § 119 lõikes 2 nimetatud informatsiooni kohtule ja Eesti Pangale.

(7) Krediidasutuse pankrotihalduri tasu määramisel ei kohaldata pankrotiseaduse § 99 lõike 4 teises lauses sätestatud. Pankrotihalduri abilistele, sealhulgas ekspertidele ja audiitoritele tasumaksimisel kohaldatakse käesoleva seaduse § 119 lõikes 4 sätestatud.

§ 127. Ajutise halduri kohustused

(1) Ajutine haldur määrab, konservatiivsuse printsiibist lähtudes, kindlaks võlgnikuks oleva krediidasutuse varade õige ja õiglase väärtuse ja esitab vastavad dokumendid kohtule koos ajutise halduri aruandega.

(2) Kui krediidasutus on konsolideerimisgrupi emaetevõtja, on ajutine haldur kohustatud kindlaks määrama käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud viisil konsolideerimisgrupi netovarad.

(3) Ajutine haldur on kohustatud korraldama enne pankrotimenetluse algatamist krediidasutuse poolt vastuvõetud maksekäsu täitmist käesoleva seaduse § 87 kohaselt sätestatud korras.

(4) Ajutisel halduril on oma kohustuste täitmisel õigus tehakoostööd ja saada teavet ning dokumentekrediitiasutuse audiitorilt ja Eesti Pangalt.

§ 128. Pankrotihalduri kohustused

(1) Pankrotihaldur teatab hoiustajatele, teistele klientidele ja võlausaldajatele pankrotoitsusest ja täidab Hoiuste Tagamise Fondi seaduse §-s 26 ettenähtud kohustused.

(2) Pankrotihaldur on kohustatud viivitamatult teatama pankrotoitsusest korrespondentpankadele ja sulgemakorrespondentkontod.

(3) Pankrotihaldur on kohustatud korraldama enne pankrotimenetluse algatamiskrediitiasutuse poolt vastuvõetud maksekäsundite täitmist käesoleva seaduse § 87 kohaselt sätestatud korras.

(4) Pankrotihaldur on kohustatud hoidma rahalisi vahendeid pankrotitoimkonnast määratud korras.

(5) Krediitiasutuse pankrotihaldur on kohustatud esitamategevusaruandeid Eesti Panga nõudmisel, kuid mitte harvem kui üks kord kolme kuu jooksul. Aruandluse vormi kehtestab Eesti Pank.

§ 129. Pankrotitoimkond

(1) Krediitiasutuse pankrotitoimkond peab olema vähemalt viieliikmeline jatoimkonna koosseisu peab kuuluma vähemalt üks Hoiuste Tagamise Fondi ja üks Eesti Panga poolt nimetatud isik.

(2) Krediitiasutuse pankrotitoimkonna nimetab kohus pankrotihalduri ja Eesti Panga ettepanekul.

(3) Krediitiasutuse pankrotimenetluses ei kohaldata pankrotiseaduse §-s 27 sätestatud.

§ 130. Nõuded krediitiasutuse pankrotimenetluses

(1) Nõudeavalduse esitamise kohustusest on vabastatud:

1) Hoiuste Tagamise Fond -- Hoiuste Tagamise Fondi seaduse alusel teostatud väljamaksete ulatuses;

2) hoiustaja, kelle hoiused on tagatud Hoiuste Tagamise Fondi seaduses ettenähtud korras ja ulatuses, -- nõuetes Hoiuste Tagamise Fondi poolt väljamaksmata summade ulatuses, kui hoiusesumma ületab Hoiuste Tagamise Fondi seaduse §-s 16 ettenähtud määra ja kui ta on esitanud eelnimetatud seaduse § 26 lõikes 3 ettenähtud saldokinnituse.

(2) Krediitiasutuse pankrotimenetluses võib pankrotiseaduse § 68 lõigetes 1--3 sätestatud kohaldada pärast viimase nõuete kaitsmise koosoleku toimumist.

§ 131. Nõuete rahuldamisjärkude erisused

(1) Krediitiasutuse pankrotimenetluses rahuldatakse nõuded pankrotiseaduses sätestatud järkudes käesolevas paragrahvis sätestatud erisustega.

(2) Krediitiasutuse käesoleva seaduse §-des 74 ja 77 sätestatud omavahenditest tulenevad tunnustatud nõuded rahuldatakse pärast tähtaegselt esitamata, kuid tunnustatud nõuete rahuldamist.

§ 132. Pankrotivara moodustamise erisused

(1) Maksete tagatisvahendid ei kuulu krediitiasutuse pankrotivara hulka, mis on vajalik enne pankrotimenetluse algatamist krediitiasutuse poolt vastuvõetud maksekäsundite täitmiseks.

(2) Tagasivõitmisele ei kuulu vara, mis on võlgniku omandist välja läinud krediitiasutuse moratooriumi ajakooskõlas käesoleva seaduse § 114 lõigetes 2 ja 4 sätestatuga ning pankrotimenetluse ajal kooskõlas §-s 87 sätestatuga.

§ 133. Pankrotivara müük

(1) Pankrotihalduril on õigus müüa krediitiasutuse tervikvara pankrotitoimkonna nõusolekul tingimusel, et ostja tagab kõik võlausaldajate nõuded.

(2) Kui krediitiasutuse vara ei ole õnnestunud müüa mingil muul viisil, võib võlausaldajate üldkoosolek teha otsusega pankrotihaldurile ettekirjutuse müüa krediitiasutuse varavõlausaldajale tema nõudega tasumise teel proportsionaalselt tema kaitstud nõudele. Nimetatud otsuse poolt peab hääletama vähemalt 3/4 kohalviibivatest võlausaldajatest, kelle nõuded peavad moodustama vähemalt 2/3 kõikide nõuete summast.

§ 134. Krediitiasutuse tervendamise ja kompromiss

(1) Pankrotihaldur võib krediidasutuse tervendamiskavavõlausaldajate üldkoosolekule kinnitamiseks esitada ainult Eesti Panga nõusolekul.

(2) Kompromissi võib krediidasutus pankrotimenetluse käigus teha ainult Eesti Panga nõusolekul. Krediidasutus peab tegevuse alustamiseks saama uue tegevusloa vastavalt käesolevaseaduse §-des 13 ja 14 sätetatule.

12. peatükk

VASTUTUS

§ 135. Ebaseaduslik ettevõtlus

(1) Ebaseadusliku ettevõtlusena käsitatakse käesolevasseaduses füüsilise või juriidilise isiku tegevust ilmakrediidasutuse tegevusloata käesoleva seaduse § 6 lõike 1 punktis 1 nimetatud alal. Ebaseadusliku ettevõtlusena ei käsitata käesoleva seaduse § 4 lõikes 4 toodud juhtumeid.

(2) Kui füüsiline isik, tegutsedes juriidilise isiku nimel või huvides, pani toime käesolevas paragrahvis nimetatud haldusõiguserikkumise, võib vastutust haldusõiguserikkumise eest kohaldada nii füüsilisele isikule kui ka juriidilisele isikule.

(3) Juriidilisele isikule, kes tegeleb ebaseadusliku ettevõtlusega, määratakse rahaträhv 100 000 -- 1 000 000 krooni.

(4) Ebaseadusliku ettevõtluse eest karistatakse süüdi olevat füüsilist isikut sõltuvalt rikkumise tehioledest haldusõiguserikkumiste seadustiku (RT 1992, 29, 396; RT I 1997, 66--68, 1109; 73, 1201; 81, 1361 ja 1362; 86, 1459 ja 1461; 87, 1466 ja 1467; 93, 1561, 1563--1565; 1998, 2, 42; 17, 265; 23, 321; 30, 410; 34, 484; 36/37, 552 ja 553; 38, 562; 51, 756 ja 759; 52/53, 771; 60, 951 ja 952; 64/65, 1004; 86/87, 1409; 98/99, 1574; 103, 1695; 108/109, 1783; 1999, 4, 53; 10, 149 ja 156; 16, 267, 271, 272 ja 276) või kriminaalkoodeksi (RT 1992, 20, 288; RT I 1997 21/22, 353; 28, 423; 30, 472; 34, 535; 51, 824; 52, 833 ja 834; 81, 1361; 86, 1461; 87, 1466--1468; 1998, 2, 42; 4, 62; 17, 265; 23, 321; 30, 412; 36/37, 552 ja 553; 51, 756 ja 759; 59, 941; 98/99, 1576; 107, 1766; 108/109, 1783; 1999, 4, 53; 10, 156; 16, 267, 271 ja 276) alusel.

(5) Käesolevas paragrahvis sätetatud haldusõiguserikkumise kohta protokoll koostamise õigus on politseiametnikul või tarbijakaitseametnikul või Pangainspektsioonitöötajatel haldusõiguserikkumiste seadustikuse tenähtud vormis.

(6) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 sätetatud haldusõiguserikkumiste asjade arutamise ja karistuse määramise õigus on haldusõiguserikkumiste seadustiku § 189 lõike 2 punktis 1 nimetatud politseiametnikel ja Tarbijakaitseameti peadirektoril ning tema asetäitjal ja Pangainspektsiooni juhataval ning tema asetäitjal.

§ 136. Keelatud tegevus

(1) Keelatud tegevusena käsitatakse käesolevas seaduses kõikitegevusi, mis käesoleva seadusega või selle alusel väljaantud õigusaktidega on keelatud, või tegevusetust käesolevas seaduses või selle alusel väljaantud õigusaktides ettenähtud kohustuste täitmata jätmisel.

(2) Kui füüsiline isik, tegutsedes juriidilise isiku nimel või huvides, pani toime käesolevas paragrahvis nimetatud haldusõiguserikkumise, võib vastutust haldusõiguserikkumise eest kohaldada nii füüsilisele kui ka juriidilisele isikule.

§ 137. Juriidilise isiku haldusvastutus

(1) Juriidilisele isikule kohaldatakse haldusvastutust järgmiste õiguserikkumiste korral:

1) kohustusliku informatsiooni, aruannete ja dokumentide esitamise- ja avaldamiskohustuse täitmata jätmise eest -- määratakse rahaträhv 5000 -- 200 000 krooni;

2) tahtlikult või ettevaatamatuse tõttu valede kohustuslike aruannete, informatsiooni või muude dokumentide esitamise või avaldamise eest -- määratakse rahaträhv 100 000 -- 300 000 krooni;

3) arvelduste korra rikkumise eest -- määratakse rahaträhv 10 000 -- 100 000 krooni;

4) krediidasutuse poolt Pangainspektsiooni ettekirjutuse täitmata jätmise või selle mitteõigeaegse või mittetäieliku täitmise eest -- määratakse rahaträhv 100 000 -- 500 000 krooni;

5) keelatud tegevuse eest -- määratakse rahaträhv 10 000 -- 500 000 krooni;

6) krediidasutuse kontrollimiseks vajalike dokumentide, andmete, informatsiooni või seletuste andmisest või esitamisest keeldumise, nende mitteõigeaegse esitamise või ebatäpsete või tõele mittevastavate dokumentide, andmete, informatsioonivõi seletuste andmise, samuti muu käesolevas seaduses ettenähtud kontrollimise takistamise eest -- määratakse rahatrahv 100 000 --500 000 krooni.

(2) Kui füüsiline isik, tegutsedes juriidilise isiku nimel või huvides, pani toime käesoleva paragrahvi lõikes 1 loetletud haldusõiguserikkumisi, võib nende haldusõiguserikkumistest kohaldada vastutust samaaegselt nii füüsilisele kui ka juriidilisele isikule. Karistuse määramisel stüüdlasest füüsilisele isikule lähtutakse haldusõiguserikkumiste seadustiku §-s 137³ ettenähtud sanktsioonidest.

§ 138. Protokollide koostamine

(1) Pangainspektsiooni volitatud töötajal on õigus koostada protokoll käesoleva seaduse rikkumise kohta juriidilise isiku poolt.

(2) Juriidilise isiku haldusõiguserikkumise kohta koostatud protokoll peab sisaldama järgmisi andmeid:

1) koostamise aeg ja koht;

2) protokollide koostanud isiku ametinimetus ja nimi;

3) haldusõiguserikkumise ärinimi, registreerimise number ja asukoht;

4) haldusõiguserikkumise esindaja nimi ja amet;

5) haldusõiguserikkumise koht, aeg ja kirjeldus;

6) viide seadusesättele, mille alusel haldusvastutust kohaldatakse;

7) haldusõiguserikkumise esindaja seletus või märke seletuse andmisest loobumise kohta.

(3) Protokollile kirjutavad alla selle koostanud isik ja haldusõiguserikkumise esindaja. Kui haldusõiguserikkumise esindaja keeldub protokollile alla kirjutamast, tehakse sellesse vastav kanne. Protokollile lisatakse haldusõiguserikkumise esindaja kirjalikud märkused protokollile, samuti protokollile allakirjutamisest keeldumise kohta.

§ 139. Menetlus juriidilise isiku haldusõiguserikkumise asjas

(1) Menetlus juriidilise isiku käesoleva seadusega sätestatud õiguserikkumise asjas toimub haldusõiguserikkumiste seadustikus ja täitemenetluse seadustikus (RT I 1993, 49, 693; 1997, 43/44, 723; 1998, 41/42, 625; 51, 756; 61, 981; 103, 1695; 1999, 18, 302) sätestatud korras.

(2) Käesoleva seaduse §-s 137 nimetatud rikkumise asjaarutamise ja karistuse määramise õigus on halduskohtunikul ja Pangainspektsiooni juhatajal. Pangainspektsiooni juhatajal on õigumäärata rahatrahvi kuni 100 000 krooni, sellest suuremat rahatrahvi võib kohaldada ainult halduskohtunik.

§ 140. Füüsilise isiku vastutus

Käesoleva seaduse rikkumise eest kannab füüsiline isik tsiviil-, haldus- või kriminaalvastutust seaduses ettenähtud korras.

13. peatükk

SEADUSE RAKENDAMINE

§ 141. Seaduse kohaldamine tegutsevatele krediidasutustele

(1) Ühe kuu jooksul, arvates käesoleva seaduse jõustumisest, peavad jõustumise hetkel tegutsevad krediidasutused viima oma tegevuse ja dokumendid vastavusse käesoleva seaduse nõuetega, kui käesoleva paragrahvis ei ole sätestatud teisiti.

(2) Krediidasutuste põhikirjad peavad olema viidud kooskõll käesoleva seaduse nõuetega üheksa kuu jooksul, arvates käesoleva seaduse jõustumisest. Kui enne käesoleva seaduse jõustumist asutatud krediidasutuste põhikirjad on vastuolus käesoleva seadusega, kohaldatakse seaduses sätestatut.

(3) Enne käesoleva seaduse jõustumist asutatud krediidasutused on kohustatud juhtimisorganite koosseis viima vastavusse käesoleva seaduse nõuetega ja esitama käesoleva seaduse § 48 lõikes 7 ettenähtud dokumendid Eesti Pangale ühe aasta jooksul, arvates käesoleva seaduse jõustumisest.

(4) Isik, kellele kuulub pangas oluline osalus vastavat luba omamata, on kohustatud taotlema Pangainspektsioonilt olulise osaluse omandamise loa kuue kuu jooksul, arvates käesoleva seaduse

jõustumisest. Alates 1999. aasta 1. septembrist ei arvata ilma vastava loata olulist osalustesindavaid hääli üldkoosoleku kvorumisse.

(5) Kui krediidasutuste ühinemisleping on sõlmitud enne 1999. aasta 1. juulit, kohaldatakse ühinemistoimingute suhtes ühinemislepingu sõlmimise ajal kehtinud seadust.

(6) Enne 1999. aasta 1. juulit alanud krediidasutuselikevideerimismenetluse, pankrotimenetluse võimoratooriumi puhul kohaldatakse likvideerimis- ja pankrotimenetluse ning moratooriumitoimingute suhtes likvideerimisotsuse vastuvõtmise, pankrotimenetluse algatamise ja moratooriumikehtestamise ajal kehtinud seadust, kui käesolevas paragrahvis ei ole ette nähtud teisiti.

(7) Enne 1999. aasta 1. juulit algatatud likvideerimismenetluses kohaldatakse käesoleva seaduse § 120 punktis 6 sätestatud ja enne 1999. aasta 1. juulit algatatud pankrotimenetluses käesoleva seaduse § 128 lõigetes 4 ja 5 ja § 130 lõikes 2 sätestatud.

(8) Kõigi asjaolude ja kohustuste kohta, mis ei ole kooskõlaskäesoleva seadusega ja mida krediidasutusei saa kõrvaldada või täita käesolevas paragrahvis ettenähtud tähtaja jooksul, tuleb koostada loetelu ja esitada see Eesti Pangale kuu kuu jooksul, käesoleva seaduse jõustumisest arvates, koosnende asjaolude kõrvaldamise jakohustuste täitmise kavaga. Eesti Pank määrab nende asjaolude japuuduste kõrvaldamiseks tähtaja.

(9) Eesti Pangal on õigus kehtestada käesoleva seaduserakendamiseks õigusakte, anda selgitusi ja juhendeid.

§ 142. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 1999. aasta 1. juulil, väljaarvatud:

- 1) paragrahvi 87 lõiked 3--5, § 114 lõige 4, § 128 lõige 3 ja § 132 lõige 1, mis jõustuvad 2000. aasta 1. jaanuaril;
- 2) 4. peatükk, mis jõustub hoiu-laenuühistuseaduse jõustumisel;
- 3) paragrahvi 21 lõige 4 ja § 30 lõige 6, mis jõustuvad Eesti Vabariigi vastuvõtmisel Euroopa Liiduliikmeks, kui Eesti Vabariigi välislepinguga ei sätestata teisiti.

§ 143. Varasemate õigusaktide kohaldamine ja kehtetukstunnistamine

(1) Tunnistatakse kehtetuks krediidasutuste seadus (RT I 1995, 4, 36; 12, õiend; 1998, 59, 941; 110, 1811; 111, 1828; 1999, 10, 155; 16, 276).

(2) Muid käesoleva seaduse jõustumisel krediidasutuste tegevustreguleerivaid õigusakte kohaldatakse krediidasutustes niivõrd, kui võrd need ei ole vastuolus käesolevaseadusega.

Riigikogu aseesimees Ants KÄÄRMA